

**CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO W 2011 R.**

*CHARACTERISTICS OF
THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2011*

CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2011 R.

Województwo małopolskie położone jest w południowej części Polski. Północna część regionu graniczy z województwem świętokrzyskim, wschodnia z województwem podkarpackim, a zachodnia ze śląskim. Na południu województwo graniczy z Republiką Słowacji.

Województwo zajmuje obszar 15183 km² i w obecnym kształcie obejmuje 5 podregionów, 22 powiaty (w tym 3 miasta na prawach powiatu) oraz 182 gminy (14 miejskich, 47 miejsko-wiejskich, 121 wiejskie).

Największym powiatem jest powiat nowosądecki (1549 km²), a najmniejszym chrzanowski (372 km²). Powierzchnia miast na prawach powiatu to 327 km² w przypadku Krakowa, 72 km² zajmuje Tarnów, a 58 km² Nowy Sącz.

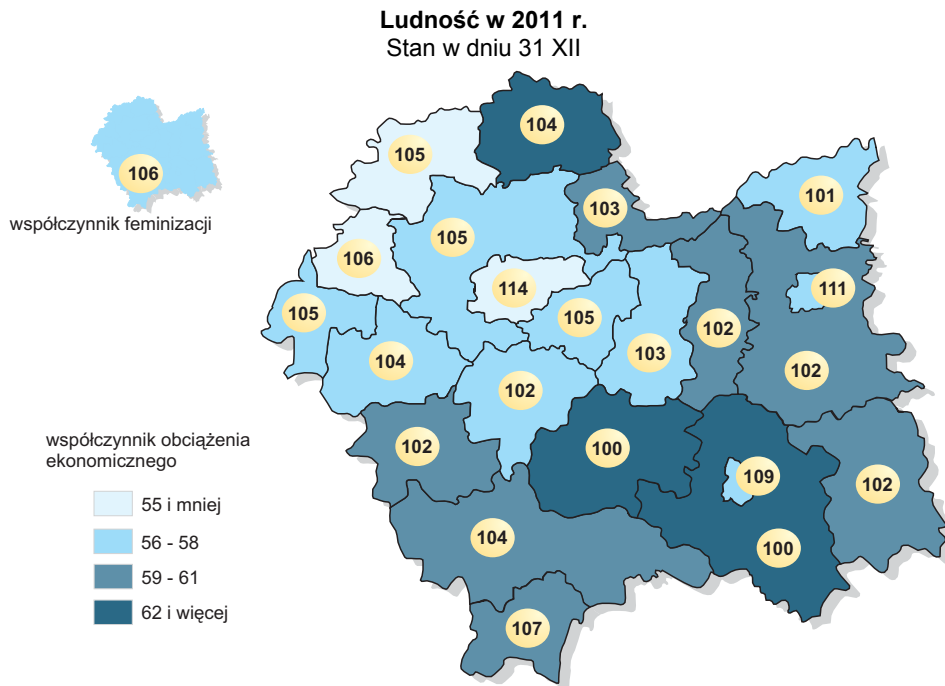
LUDNOŚĆ

Według stanu w końcu grudnia 2011 r. liczba ludności województwa małopolskiego liczyła 3346,8 tys. osób, tym samym na 1 km² powierzchni przypadało przeciętnie 220 osób.

Największą gęstością zaludnienia charakteryzowały się powiaty oświęcimski (382 osoby/km²) i chrzanowski (344 osoby/km²), natomiast najslabiej zaludnione były powiaty miechowski (74 osoby/km²) oraz proszowicki (106 osób/km²). W powiatach grodzkich poziom koncentracji ludności względem powierzchni wyniósł 2323 osoby/km² w Krakowie, 1569 osób/km² w Tarnowie i 1464 osoby/km² w Nowym Sączu.

Kobiety stanowiły 51,5% ogółu ludności województwa, a współczynnik feminizacji wyniósł 106. Największe dysproporcje płci odnotowano na terenie powiatu tatrzańskiego (107 kobiet na 100 mężczyzn), podczas gdy w powiatach limanowskim i nowosądeckim proporcje rozkładały się równomiernie. Przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn uwidacznia się zwłaszcza w miastach na prawach powiatu. W 2011 r. w Krakowie na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet, w Tarnowie 111, a w Nowym Sączu 109.

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 63,5% ogółu populacji województwa. Współczynnik obciążenia ekonomicznego, mierzony liczbą ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, wyniósł 57. Relacja ta przedstawiała się najkorzystniej w powiatach chrzanowskim (54) i olkuskim (55), a najslabiej w limanowskim (64). W miastach na prawach powiatu współczynnik ten był niższy niż średnia wojewódzka i wynosił odpowiednio 54 w Krakowie i po 56 w Nowym Sączu oraz Tarnowie.

W 2011 r. w województwie odnotowano 35,5 tys. urodzeń żywych, co w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło niespełna 11 osób. Współczynnik ten najwyższą wartość osiągnął w powiatach limanowskim (13,3‰) i nowosądeckim (13,1‰), podczas gdy najniższą odnotowano w powiecie chrzanowskim (8,9‰). W miastach na prawach powiatu wskaźnik urodzeń żywych na 1000 ludności wynosił 10,4‰ w Nowym Sączu, 9,8‰ w Krakowie i 8,5‰ w Tarnowie.

W omawianym okresie zmarło 29,7 tys. osób, tj. 9 osób na 1000 ludności. Najwyższą wartość wskaźnika umieralności odnotowano w powiecie miechowskim - 13,5‰, a najniższą w nowosądeckim - 7,4‰. W powiatach grodzkich wskaźnik ten wyniósł 9,2‰ w Krakowie, 8,8‰ w Tarnowie, 7,5‰ w Nowym Sączu.

Przyrost naturalny, mierzony różnicą pomiędzy liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie, był dodatni w większości powiatów, a jego wartość dla województwa w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 1,7. Najwyższym wskaźnikiem przyrostu naturalnego charakteryzowały się powiaty nowosądecki (5,6‰) i limanowski (5,3‰). Ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego odnotowano w czterech powiatach: miechowskim (minus 4,3‰), chrzanowskim (minus 1,1‰), proszowickim (minus 0,6‰) i olkuskim (minus 0,2‰). W miastach na prawach powiatu przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 ludności kształtował się pomiędzy minus 0,3‰ w Tarnowie, przez plus 0,6‰ w Krakowie, a w Nowym Sączu wyniósł plus 2,9‰.

W 2011 r. w województwie małopolskim zawarto 18,5 tys. związków małżeńskich, tj. 5,5 małżeństw na 1000 ludności. Najwięcej związków małżeńskich w przeliczeniu na 1000 ludności zawarto w powiatach gorlickim (6,8), limanowskim (6,5) i nowosądeckim (6,4), najmniej natomiast na terenie powiatu tatrzańskiego (4,8). W Nowym Sączu i Tarnowie omawiany wskaźnik oscylował wokół średniej wojewódzkiej i wynosił odpowiednio: 5,1‰ i 5,2‰, podczas gdy w Krakowie był nieco niższy - 4,9‰.

Jednocześnie w ciągu roku orzeczono 4,9 tys. rozwodów (1,5 na 1000 ludności), z czego 70,8% przypadało na osoby zamieszkałe w miastach. W powiatach ziemskich najwyższy współczynnik rozwodów odnotowano w powiatach chrzanowskim (2,3‰), oświęcimskim (1,8‰), olkuskim i wielickim (po 1,7‰), a najniższy w limanowskim (0,4‰). Wśród powiatów grodzkich współczynnik rozwodów przekraczał przeciętną wojewódzką w Krakowie (2,4‰) i Tarnowie (2,1‰), natomiast w Nowym Sączu ukształtował się na poziomie 1,3‰.

Saldo migracji stałej w 2011 r. było dodatnie i wyniosło 3,8 tys. osób, przy czym na obszarach miejskich odnotowano odpływ ludności (minus 1,4 tys. osób), natomiast na obszarach wiejskich napływ ludności (plus 5,2 tys. osób).

RYNEK PRACY

Pracujący

Według stanu w końcu grudnia 2011 r. liczba pracujących (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) wyniosła 706,1 tys., przy czym sektor prywatny skupiał 451,2 tys. osób, tj. 63,9% ogółu pracujących. Kobiety w liczbie 350,5 tys. stanowiły 49,6% ogółu omawianej populacji. Przeciętnie na 1000 mieszkańców województwa przypadało 211 osób pracujących. Największą liczbę pracujących na 1000 ludności odnotowano w powiatach olkuskim (207), chrzanowskim (198) i oświęcimskim (197), a zatem w powiatach o charakterze przemysłowym, podczas gdy najmniej w powiatach proszowickim (96) i tarnowskim (102). W powiatach grodzkich liczba pracujących na 1000 ludności była zbliżona i wahała się pomiędzy 359 w Nowym Sączu, przez 368 w Tarnowie, aż do 379 w Krakowie.

Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie, wyłączając podmioty gospodarcze o liczbie pracujących do 9 osób, fundacje, stowarzyszenia, partie polityczne, związki zawodowe, organizacje społeczne, organizacje pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz zatrudnionych za granicą, wyniosło 673,1 tys. osób. Sektor prywatny skupiał 65,6% ogółu zatrudnionych. Największą liczbą zatrudnionych przypadającą na 1000 ludności charakteryzowały się powiaty olkuski (176) i wadowicki (163), a najmniejszą miechowski (87) oraz proszowicki (88). W Krakowie na 1000 ludności zatrudnionych było 414 osób, w Tarnowie 328, a w Nowym Sączu 301.

W analizowanym okresie zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia było 36,7 tys. osób. W przeważającej mierze zagrożenia te związane były ze środowiskiem pracy, co dotyczyło 20,1 tys. osób oraz z uciążliwością pracy - 10,5 tys. osób. Ponadto 6,2 tys. osób było narażonych na zagrożenia związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Najwięcej osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia odnotowano w powiatach oświęcimskim (2,6 tys.), chrzanowskim (2,4 tys.) oraz krakowskim (2,0 tys.), tj. w powiatach o znacznym stopniu uprzemysłowienia. Na niebezpieczeństwa wynikające z charakteru pracy najmniej narażone były osoby zatrudnione na terenie powiatów dąbrowskiego i miechowskiego. W Krakowie w warunkach zagrożenia zatrudnionych było 13,2 tys. osób, w Nowym Sączu 3,3 tys., a w Tarnowie 1,6 tys.

W wypadkach przy pracy poszkodowanych zostało 5,9 tys. osób, w tym 2,1 tys. kobiet. Wyłączając miasta na prawach powiatu, najwięcej poszkodowanych osób odnotowano w powiecie oświęcimskim - 353, najmniej w proszowickim - 12.

Bezrobocie rejestrowane

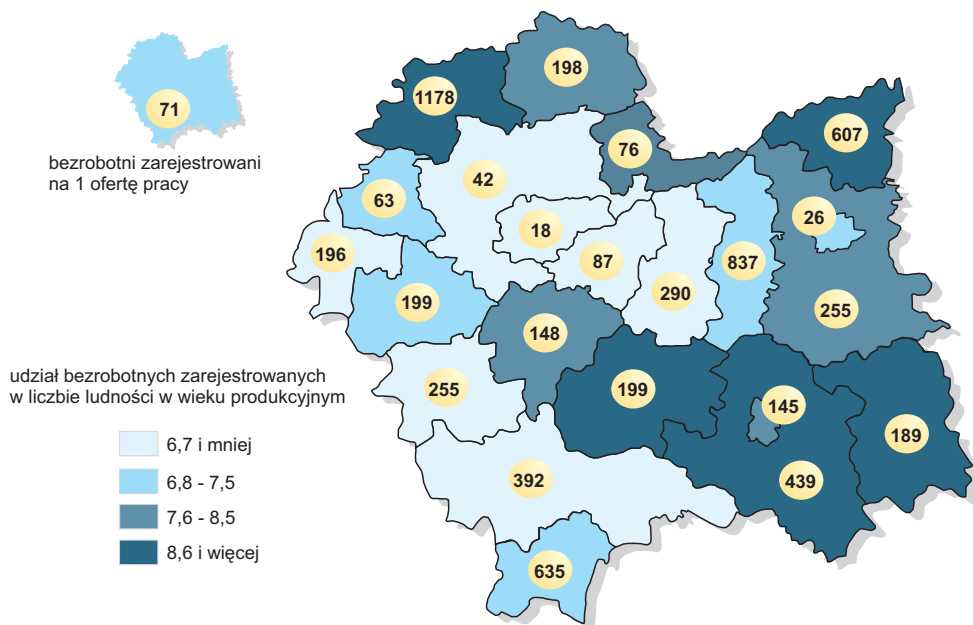
W ewidencji Powiatowych Urzędów Pracy województwa małopolskiego według stanu w dniu 31 grudnia 2011 r. zarejestrowanych było 145,1 tys. osób bezrobotnych, w tym 78,8 tys. kobiet (54,3% ogółu). Bezrobotni z terenów wiejskich stanowili 55,5% ogółu zarejestrowanych. Prawo do zasiłku posiadało 22,9 tys. osób bez pracy, tj. 15,8% ogólnej liczby bezrobotnych.

W ciągu całego 2011 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 180,0 tys. osób, a wyrejestrowanych - 177,1 tys.

Najwięcej bezrobotnych odnotowano w populacji osób młodych do 34 roku życia, którzy stanowili 55,9% ogółu zarejestrowanych. Biorąc pod uwagę poziom edukacji przeważali bezrobotni legitymujący się wykształceniem zasadniczym zawodowym (28,8%) oraz średnim zawodowym łącznie z policealnym (25,3%). Najwięcej osób pozostawało bez pracy przez okres od 1 do 3 miesięcy (29,0%). Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym danego powiatu wahał się od 3,9% w Krakowie do 13,1% w powiecie limanowskim.

Bezrobocie rejestrowane w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Stopa bezrobocia według stanu w końcu grudnia wyniosła 10,5%, przy czym w powiatach wskaźnik ten był bardzo zróżnicowany. Wśród powiatów ziemskich najniższą stopę bezrobocia notowano w bocheńskim (9,7%), krakowskim (10,2%) i suskim (10,3%), a najwyższą w dąbrowskim (19,6%), limanowskim (18,2%) oraz nowosądeckim (17,3%).

W miastach na prawach powiatu stopa bezrobocia kształtowała się poniżej średniej wojewódzkiej. W Krakowie wynosiła 4,8%, w Tarnowie 9,1%, a w Nowym Sączu 10,1%.

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 r., wyłączając podmioty gospodarcze o liczbie pracujących do 9 osób, fundacje, stowarzyszenia, partie polityczne, związki zawodowe, organizacje społeczne, organizacje pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz zatrudnionych za granicą, wyniosło 3332,98 zł. Średnia płaca w sektorze publicznym osiągnęła kwotę 3767,76 zł, natomiast w sektorze prywatnym 3105,42 zł.

Płace powyżej przeciętnej odnotowano w powiatach olkuskim (3347,82 zł) i krakowskim (3377,70 zł). Najmniej zarabiano w powiatach nowotarskim (2683,81 zł) oraz wadowickim (2702,67 zł). Na wysokość przeciętnego wynagrodzenia w województwie wpłynęły przede wszystkim płace osób zatrudnionych w Krakowie, których uśredniona wartość wyniosła 3722,48 zł. W Tarnowie średnia płaca wyniosła 3226,32 zł, a w Nowym Sączu 2925,11 zł. Mediana przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto wyniosła 2897,24 zł.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Wodociągi i kanalizacja

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej na terenie województwa małopolskiego wynosiła 17,7 tys. km. Najdłuższą sieć wodociągową posiadał powiat krakowski (2,5 tys. km - 13,9% ogółu), natomiast najkrótszą gorlicki (0,2 tys. km - 1,3%). W miastach na prawach powiatu łączna długość sieci wodociągowej rozdzielczej stanowiła 10,0% ogółu sieci, przy czym w Krakowie odsetek ten wyniósł 7,4%, w Tarnowie 1,7%, a w Nowym Sączu 1,0%.

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych wyniosło 88,9 tys. dam^3 , tj. średnio 26,6 m^3 na 1 mieszkańca. Najwięcej wody na osobę zużyto w gospodarstwach domowych z terenu powiatu oświęcimskiego - 30,9 m^3 , a najmniej z powiatu suskiego - 8,6 m^3 . W Krakowie przeciętne zużycie wody na osobę wyniosło 46,7 m^3 , w Tarnowie 35,8 m^3 , a w Nowym Sączu 31,3 m^3 .

Sieć kanalizacyjna w województwie małopolskim według stanu w dniu 31 XII 2011 r. liczyła 10,6 tys. km. Podobnie jak sieć wodociągowa, również kanalizacyjna była najdłuższa w powiecie krakowskim - 1,1 tys. km - tj. 10,7% długości całej sieci kanalizacyjnej w województwie. Najkrótszą sieć kanalizacyjną, liczącą 0,1 tys. km (1,1% ogółu), posiadał powiat miechowski. Długość sieci kanalizacyjnej w powiatach grodzkich wyniosła łącznie

1,8 tys. km, tj. 17,3% całkowitej długości sieci, przy czym 1,3 tys. km znajdowało się na terenie Krakowa.

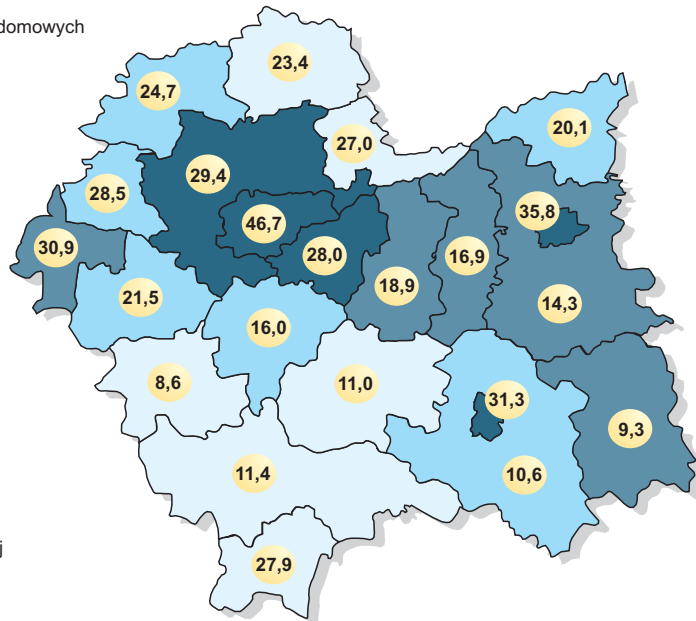
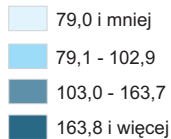
Infrastruktura komunalna w 2011 r.

zużycie w gospodarstwach domowych
na 1 mieszkańca:

wody z wodociągów w m³

gazu z sieci w m³

Siecią kanalizacyjną odprowadzono 106,0 tys. dam³ ścieków, najwięcej (nie licząc powiatów grodzkich) z terenu powiatów krakowskiego (4,2% ogółu) i chrzanowskiego (3,8%), a najmniej z dąbrowskiego, miechowskiego i proszowickiego (po 0,6%).

Gaz i energia elektryczna

Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. z liczącej 22,2 tys. km sieci gazowej w województwie małopolskim korzystało (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych) 695,9 tys. odbiorców. Najdłuższą sieć gazową posiadał powiat tarnowski (2,8 tys. km, czyli 12,4% długości sieci w województwie) a najkrótszą powiat tatrzański (tylko 74,7 km - 0,3%). W miastach na prawach powiatu sieć gazowa liczyła łącznie 2,3 tys. km, co stanowiło 10,3% ogółem sieci w województwie.

Zużycie gazu z sieci na 1 mieszkańca wyniosło 117,5 m³. Największe zużycie gazu per capita odnotowano w powiecie wielickim (199,2 m³), a najmniejsze w powiatach miechowskim (9,8 m³) i suskim (11,0 m³). W Krakowie zużywano średnio 164,3 m³ gazu na osobę, w Nowym Sączu 168,8 m³, a w Tarnowie 164,5 m³.

Według stanu w końcu grudnia 2011 r. 1207,4 tys. odbiorców zużyło łącznie 2711,4 GW·h energii elektrycznej, co dawało przeciętnie 2245,7 kW·h na 1 odbiorcę

i 811,6 kW·h na 1 mieszkańca. Najwięcej energii per capita zużyto w powiecie tatrzańskim - 1248,1 kW·h, a najmniej w dąbrowskim - 497,0 kW·h. Średnie zużycie energii elektrycznej na osobę w Krakowie wyniosło 1032,1 kW·h, w Nowym Sączu 729,8 kW·h, a w Tarnowie 611,0 kW·h.

Mieszkania oddane do użytkowania

W województwie małopolskim w 2011 r. przekazano do użytkowania 12,6 tys. mieszkań (57,4 tys. izb) o powierzchni użytkowej 1416,4 tys. m², w tym w budynkach indywidualnych 7,8 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 1125,9 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 112,1 m², przy czym w budynkach indywidualnych 144,8 m².

Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w powiatach krakowskim (1382) i wielickim (678), stanowiących jednocześnie strefę podmiejską miasta Krakowa. W stolicy województwa małopolskiego zrealizowano 4852 lokale mieszkalnych, tj. 38,4% ogólnej liczby mieszkań wybudowanych w województwie. Najmniejszą liczbę nowo oddanych mieszkań odnotowano w powiatach miechowskim (52) i dąbrowskim (95).

Wskaźnik natężenia liczby oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności województwa wyniósł 3,8, przy czym najwyższą wartość uzyskał w powiecie wielickim - 5,9, a najniższą w miechowskim - 1,0. W powiatach grodzkich wskaźnik ten wyniósł 6,4 w Krakowie, 4,1 w Tarnowie oraz 3,9 w Nowym Sączu.

EDUKACJA

Dane z zakresu edukacji pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Edukacja przedszkolna w województwie małopolskim prowadzona była w 2001 placówkach, w tym w 986 przedszkolach, do których uczęszczało 104,4 tys. dzieci (77,7 tys. do przedszkoli). Największą liczbą placówek wychowania przedszkolnego dysponowały powiaty krakowski (178), nowosądecki (173), nowotarski (149) i tarnowski (148). W miastach na prawach powiatu działały łącznie 403 tego typu instytucje, w tym 317 w Krakowie.

W 2011 r. w województwie małopolskim działało 1465 szkół podstawowych, w których uczyło się 202,9 tys. uczniów. Na terenie powiatu nowosądeckiego funkcjonowało 137 szkół podstawowych, czyli (wyłączając Kraków) najwięcej w województwie. Zbliżona liczba omawianych placówek oświatowych znajdowała się na terenie powiatów krakowskiego (133) i tarnowskiego (132). Najmniej szkół podstawowych odnotowano w powiecie miechowskim (23). W powiatach grodzkich działało 195 szkół podstawowych, w tym 150 w Krakowie. Współczynnik skolaryzacji brutto wyniósł średnio w województwie 99,3%, przy czym wśród powiatów ziemskich najwyższy odnotowano w miechowskim (100,7%), a najniższy w dąbrowskim

(91,5%). W powiatach grodzkich omawiany współczynnik przekroczył 100,0%, co oznacza że do szkół znajdujących się na ich terenie uczęszczali również dzieci mieszkające poza nimi.

Na terenie województwa działały 744 gimnazja, do których uczęszczało 110,3 tys. uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół tego typu wyniósł 97,9%. Najwyższy odnotowano w powiecie oświęcimskim (102,5%), najmniejszy w krakowskim (89,3%). W Tarnowie wartość współczynnika skolaryzacji brutto wyniosła 111,8%, w Nowym Sączu 106,2%, a w Krakowie 105,5%.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne i wyższe koncentruje się głównie w powiatach grodzkich, a zwłaszcza w Krakowie. Spośród 33 uczelni wyższych, w Krakowie działały 22, w Nowym Sączu 3, a w Tarnowie 2.

OCHRONA ZDROWIA

W końcu 2011 r. ambulatoryjną opiekę zdrowotną świadczyło 1620 zakładów opieki zdrowotnej jak również 262 praktyki lekarzy i lekarzy dentyków, realizujących świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ).

W ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielono 25,7 mln porad (bez porad ambulatoryjnych udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym).

Przeciętna liczba porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 7,6. W układzie terytorialnym wskaźnik ten przyjął największe wartości w dużych miastach: w Tarnowie 12,9, w Nowym Sączu 11,4 oraz w Krakowie 11,1, a najmniejsze w powiatach: nowosądeckim i nowotarskim - po 5,0. Tak duże dysproporcje znajdują uzasadnienie w organizacji jednostek świadczących usługi w zakresie ochrony zdrowia. W dużych miastach lekarze specjalistycznych zakładów udzielają porad również tym osobom, które mieszkają w okolicznych powiatach ziemskich, a korzystają z usług placówek miejskich.

Sprzedaż leków i środków medycznych, według stanu w końcu 2011 r., prowadziły 1083 apteki ogólnodostępne, zlokalizowane głównie w miastach (77% wszystkich aptek) oraz 112 punktów aptecznych, które w blisko 98% były zlokalizowane na wsi. Liczba ludności przypadająca na jedną aptekę w Małopolsce w 2011 r. wyniosła 3,1 tys. osób. Najwięcej ludności na 1 aptekę odnotowano w powiatach: nowosądeckim (5,0 tys.) , tarnowskim (4,6 tys.) oraz wadowickim (4,2), a najmniej w proszowickim (2,4), tatrzańskim (2,7 tys.) oraz olkuskim (2,8 tys.). W miastach na prawach powiatu liczba ludności na 1 aptekę wynosiła odpowiednio 2,3 tys. w Krakowie , 2,0 tys. w Nowym Sączu oraz 1,8 tys. w Tarnowie .

POMOC SPOŁECZNA

Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. w województwie małopolskim działały 72 całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, w których opiekę znalazło 1223 wychowanków. Najwięcej tego typu placówek i umieszczonych w nich wychowanków funkcjonowało w miastach na prawach powiatu: Krakowie (27 placówek oraz 458 podopiecznych), Nowym Sączu (6 placówek i 81 podopiecznych) oraz Tarnowie (3 placówki i 91 podopiecznych). Spośród czterech typów całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych około 43% stanowiły placówki socjalizacyjne, które skupiły 57,4% łącznej liczby wychowanków.

W województwie małopolskim działało 217 placówek wsparcia dziennego. Z pomocy 29 placówek w Krakowie skorzystało w ciągu roku 3114 dzieci i młodzieży (w tym z 18 placówek opiekuńczych skorzystało 1052 osób, a z pomocy 11 placówek specjalistycznych skorzystały 2062 osoby). Najwięcej, bo 31 placówek było zlokalizowanych w powiecie tarnowskim, w których opiekę i pomoc znalazło 862 dzieci i młodzieży.

W 2011 r. w województwie małopolskim w 2032 rodzinach zastępczych opiekę znalazło 2960 dzieci do 18 roku życia. Najwięcej rodzin zastępczych funkcjonowało w Krakowie - 441 (co stanowiło 21,7% ogółu rodzin zastępczych w naszym województwie), w powiecie krakowskim - 141 (6,9%) oraz w powiecie oświęcimskim - 129 (6,3%). Pod względem liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych dominowały: Kraków - 565 dzieci (co stanowiło 19,1% ogółu wszystkich dzieci w rodzinach zastępczych), powiat krakowski - 221 (7,5%) oraz powiat wadowicki - 183 (6,2%). Powiatem, w którym było najmniej rodzin zastępczych był powiat dąbrowski z 23 rodzinami i 34 dziećmi.

W końcu 2011 r. liczba placówek oraz miejsc w zakładach stacjonarnej pomocy społecznej w województwie małopolskim wyniosła odpowiednio: 145 i 9244. Przebywało w nich 8915 pensjonariuszy. Najwięcej domów i zakładów stacjonarnych pomocy społecznej działało w Krakowie - 30 (co stanowiło 20,7% ogółu), dysponujących 2640 miejscami (28,6% ogółu), w których przebywało 2541 pensjonariuszy (28,5% ogółu), w powiecie krakowskim - 11 placówek (7,6%), 883 miejsc (9,6%) i 876 mieszkańców (9,8%) oraz w powiecie tarnowskim - 11 placówek (7,6%), 623 miejsc (6,7%) i 612 mieszkańców (6,9%). Na ostatnim miejscu pod względem liczby zakładów stacjonarnych pomocy społecznej uplasował się powiat bocheński z 1 placówką posiadającą 134 miejsc i taką samą liczbą mieszkańców.

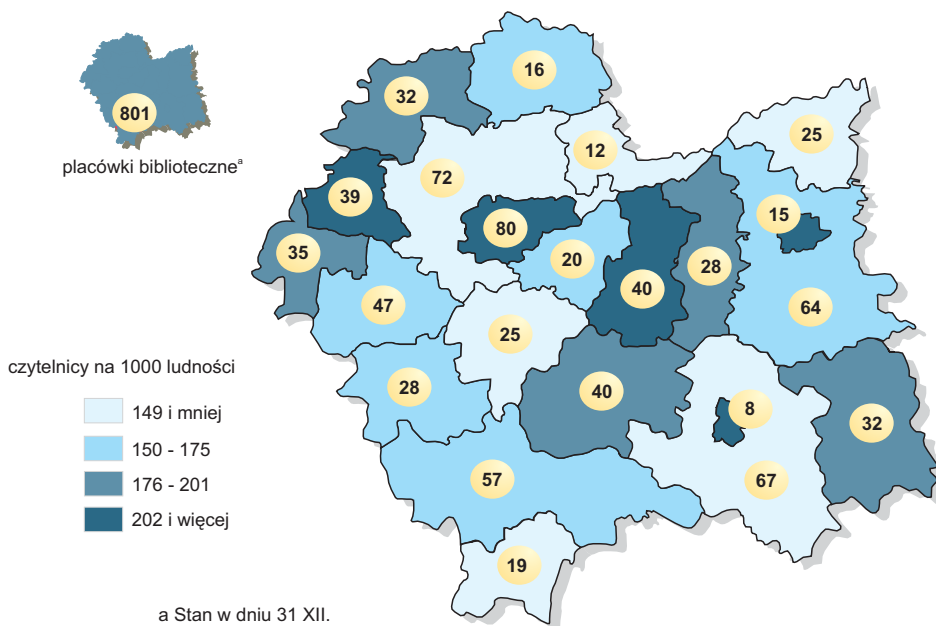
KULTURA. TURYSTYKA

Wśród 112 muzeów i oddziałów muzealnych działających w końcu grudnia 2011 r. w województwie, aż 44 znajdowało się w Krakowie. Zwiedzający muzea w liczbie 8220,8 tys., w większości odwiedzili placówki zlokalizowane w stolicy województwa (53,8% ogółu zwiedzających) oraz w powiatach oświęcimskim (17,2%) i wielickim (12,6%).

Według stanu w dniu 31 grudnia 2011 r. w województwie funkcjonowało 46 kin stałych, które przeprowadziły 160,9 tys. seansów dla 3558,4 tys. widzów. Kina posiadały 23,8 tys. miejsc, z których na każde przypadało przeciętnie 141 osób. W Krakowie znajdowało się 13 kin, które w ciągu roku zorganizowały 132,9 tys. seansów filmowych (82,6% ogółu) dla 2693,3 tys. osób (75,7% ogółu widzów). W pozostałych powiatach liczba kin nie przekroczyła 4, w tym w czterech (proszowicki, miechowski, suski, wielicki) nie było tego typu instytucji.

W omawianym okresie odnotowano dalszy spadek czytelnictwa. Według stanu w końcu grudnia na terenie województwa znajdowało się 801 placówek bibliotecznych z księgozbiorem liczącym 10859,1 tys. woluminów. Placówki te posiadały 662,1 tys. zarejestrowanych czytelników, z których każdy dokonał przeciętnie niewiele ponad 16 wypożyczeń w ciągu roku. Największą aktywność czytelniczną przejawiały osoby w powiatach dąbrowskim, olkuskim i nowosądeckim, które wypożyczyły średnio po 21 książek w ciągu roku. Najniższy wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika odnotowano w powiecie proszowickim (12,0) oraz Krakowie (13,8).

Biblioteki publiczne w 2011 r.

Na terenie województwa małopolskiego w końcu lipca 2011 r. funkcjonowało 880 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, zlokalizowanych głównie w południowej części regionu (powiaty nowosądecki, nowotarski i tatrzański) oraz w Krakowie. Obiekty te dysponowały 73,3 tys. miejsc noclegowych, z których w ciągu roku skorzystało 3135,4 tys. turystów, w tym 943,3 tys. z zagranicy.

W Krakowie znajdowała się 1/4 ogółu obiektów, a udział miejsc noclegowych wyniósł 36,9%. W stolicy województwa udzielono 3407,7 tys. noclegów, w tym 1846,7 tys. gościom zagranicznym, co stanowiło odpowiednio: 40,6% i 84,9% ogółu w poszczególnych kategoriach.

Najuboższą ofertą noclegową w regionie dysponował powiat dąbrowski, na terenie którego działały 2 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania posiadające 56 miejsc noclegowych.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania wyniósł 36,3%, przy czym najwyższy odnotowano w powiecie gorlickim - 53,5%, a najniższy w dąbrowskim - 10,9%.

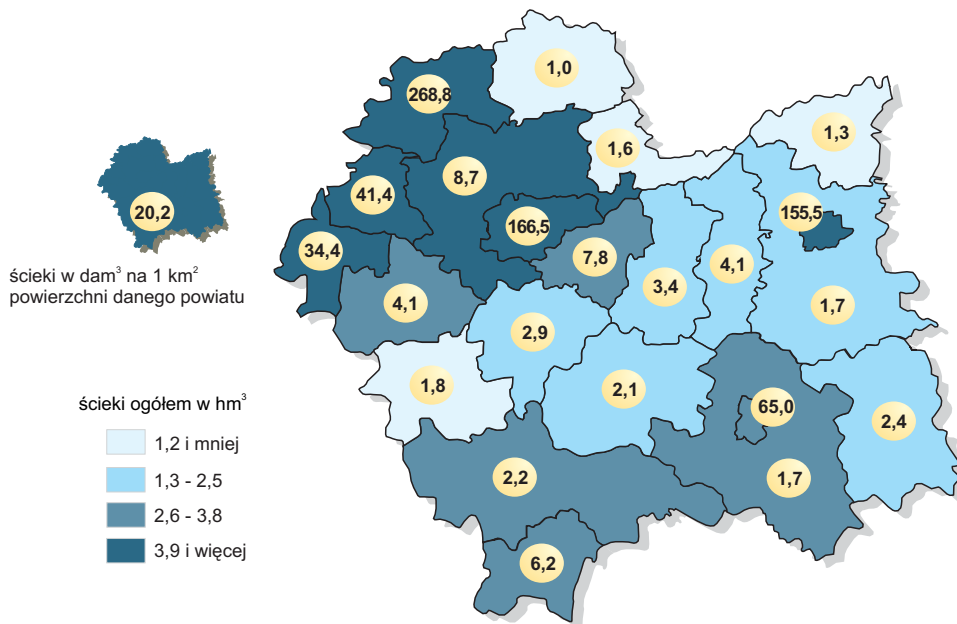
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych wynosząca 790,3 tys. ha stanowiła 52,1% powierzchni geograficznej województwa małopolskiego. Obszary chronionego krajobrazu o powierzchni 571,8 tys. ha stanowiły 72,3% ogółu terenów prawnie chronionych. Parki krajobrazowe pokrywały 22,2% omawianych obszarów, a rezerваты przyrody 0,4%. Największym udziałem obszarów chronionych w ogólnej powierzchni powiatu charakteryzowały się powiaty nowotarski (93,1%) i tatrzański (92,7%), a najmniejszym wielicki (0,3%) i oświęcimski (0,6%).

W 2011 r. w województwie małopolskim odprowadzono do wód lub do ziemi 306,9 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych. Ponad 98% poddano oczyszczeniu, głównie mechanicznemu (59,3% ogółu oczyszczanych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (31,6%). Spośród 4,6 hm³ ścieków nieoczyszczanych 0,1 hm³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Szacunkowa liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków stanowiła 56,9% ogółu mieszkańców województwa. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się powiaty chrzanowski (67,7%) i tatrzański (66,8%), a najniższym suski (26,1%) i limanowski (28,7%). W powiatach grodzkich omawiana relacja najkorzystniej kształtowała się w Tarnowie, gdzie z oczyszczalni ścieków korzystało 100,0% ludności. W Nowym Sączu było to 98,1%, a w Krakowie 91,0% populacji.

Ochrona środowiska w 2011 r.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla) w 2011 r. wyniosła 138,6 tys. ton. Ponad 97% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 21,3% stanowił dwutlenek siarki. Wśród zanieczyszczeń pyłowych ponad połowa (57,2%) pochodziła ze spalania paliw.

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń zatrzymały 47,8% wytworzonych zanieczyszczeń gazowych i 99,5% pyłowych.

W ciągu roku w województwie małopolskim wytworzono 6654,3 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 91,5% poddano odzyskowi, 6,6% unieszkodliwiono, a 1,9% czasowo zmagazynowano na składowiskach. Według stanu w końcu roku niezrekultywowane tereny składowania odpadów (bez komunalnych) zajmowały powierzchnię 805,3 ha, wśród których 273,3 ha znajdowało się na terenie Krakowa, 163,5 ha w powiecie chrzanowskim, a 136,7 ha w Tarnowie.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wyniosły 795,9 mln zł (w cenach bieżących). Na gospodarkę ściekową i ochronę wód przeznaczono 531,4 mln zł, na ochronę powietrza atmosferycznego 143,8 mln zł, a na gospodarkę odpadami 72,6 mln zł. Najwięcej na ochronę środowiska wydatковано w Krakowie (22,3% ogółu nakładów) oraz w powiecie myślenickim (9,6%), najmniej natomiast w powiecie proszowickim (0,2%) i Nowym Sączu (0,3%). Największe wydatki na ochronę środowiska per capita poniesiono w powiecie myślenickim - 623 zł oraz gorlickim - 447 zł, podczas gdy w Nowym Sączu i powiecie proszowickim odpowiednio 29 zł i 40 zł.

Na środki trwałe służące gospodarce wodnej przeznaczono 596,1 mln zł (w cenach bieżących), z czego 21,7% na ujęcia i doprowadzenie wody. Kwotę tę wydatkowano przede wszystkim na terenie powiatu wadowickiego (34,2% ogółu), Tarnowa (13,1%) oraz Krakowa (11,3%). Przeciętnie na 1 mieszkańca województwa wydatkowano 178 zł, najwięcej w powiecie wadowickim (1290 zł) i w Tarnowie (683 zł), podczas gdy w powiecie wielickim i chrzanowskim odpowiednio 7 zł i 26 zł.

FINANSE PUBLICZNE

Dochody

W 2011 r. dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa osiągnęły wartość 14455 mln zł. Dochody budżetów gmin stanowiły 48,3% ogółu dochodów, miast na prawach powiatu - 29,2%, powiatów - 13,4% i województwa samorządowego - 9,1%.

W strukturze dochodów według rodzajów przeważały dochody własne w kwocie 6520 mln zł, których udział wyniósł 45,1%. Subwencja ogólna wynosząca 4488 mln zł stanowiła 31,0% ogółu dochodów, a dotacje osiągnęły wartość 3448 mln zł, tj. 23,9%.

Źródłem większości dochodów własnych były podatki, w tym zwłaszcza podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych - 2830 mln zł (43,4% dochodów własnych). Na subwencję ogólną składała się głównie część oświatowa wynosząca 3469 mln zł (77,3%), natomiast wśród dotacji przeważały dotacje celowe - 2333 mln zł (67,7% dotacji ogółem).

Na **1 mieszkańca** województwa małopolskiego w 2011 r. z dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4327 zł (o 174 zł więcej niż w 2010 r.), przy czym w gminach 2930 zł (o 151 zł więcej), w miastach na prawach powiatu 4412 zł (o 18 zł mniej), w powiatach 811 zł (o 3 zł więcej) i z budżetu województwa samorządowego 394 zł (o 70 zł więcej).

Wydatki

W 2011 r. z budżetów jednostek samorządu terytorialnego wydatkowano kwotę 15073 mln zł. Na budżety gmin przypadało 49,5% ogółu wydatków, na budżety miast na prawach powiatu 28,0%, na budżety powiatów 13,2%, a na budżet województwa samorządowego 9,3%.

Na wydatki jednostek samorządowych składały się wydatki bieżące oraz majątkowe. W omawianym okresie wyniosły one odpowiednio 11362 mln zł i 3711 mln zł.

Blisko 3/4 ogółu wydatków bieżących (74,8%) stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych w kwocie 8504 mln zł. Na dotacje rozdysponowano 1183 mln zł (10,4%), a na świadczenia na rzecz osób fizycznych 1321 mln zł (11,6%).

Na wydatki majątkowe niemal w całości składały się wydatki inwestycyjne (98,8%, tj. 3665 mln zł).

Na **1 mieszkańca** województwa małopolskiego w 2011 r. z wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4512 zł, czyli o 105 zł więcej niż przed rokiem, przy czym z budżetów gmin 3130 zł (o 120 zł więcej), z budżetów miast na prawach powiatu 4404 zł (o 89 zł mniej), z budżetu powiatów 836 zł (o 21 zł mniej) i z budżetu województwa samorządowego 420 zł (o 60 zł więcej).

Wynik finansowy

Rok 2011 był kolejnym, który jednostki samorządowe zamknęły ujemnym wynikiem finansowym, ale znacznie mniejszym niż w latach poprzednich. Deficyt wyniósł 618 mln zł wobec 846 mln zł w 2010 r.

Za 2011 r. deficyt budżetowy w wysokości 712 mln zł odnotowano w 143 jednostkach (127 gminach, mieście na prawach powiatu, 14 powiatach i budżecie samorządu województwa), natomiast nadwyżkę budżetową w wysokości 94 mln zł wykazano w budżetach 59 jednostek (52 gminach, 2 miastach na prawach powiatu i 5 powiatach). Miasta na prawach powiatu Kraków i Nowy Sącz (po raz pierwszy od 1999 r.) zamknęły rok 2011 nadwyżką budżetową.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON było zarejestrowanych 331,6 tys. podmiotów gospodarczych z terenu województwa małopolskiego (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne oraz jednostek lokalnych). Poza Krakowem, który skupiał 35,0% ogółu podmiotów, największa liczba jednostek zarejestrowana była na terenie powiatów: krakowskiego (7,6%), wadowickiego (4,7%), nowotarskiego (4,3%), oświęcimskiego i nowosądeckiego (po 4,1%). Najmniejszą liczbę podmiotów odnotowano w powiatach dąbrowskim i proszowickim (po 0,9%) oraz miechowskim (1,2%).

Sektor prywatny skupiał 97,6% zarejestrowanych w województwie podmiotów. W powiatach ziemskich największym udziałem sektora prywatnego charakteryzowały się powiaty wielicki (98,3%) oraz krakowski i tatrzański (po 97,9%), najmniejszym natomiast powiat dąbrowski (93,9%). Udział sektora prywatnego w ogóle podmiotów w Krakowie wyniósł 98,7%, w Nowym Sączu 97,7%, w Tarnowie 97,0%.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 75,7% ogółu zarejestrowanych podmiotów. Odsetek tego typu jednostek w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w poszczególnych powiatach wahał się od 76,2% w oświęcimskim do 83,7% w limanowskim. W miastach na prawach powiatu wyniósł 67,5% w Krakowie, 74,3% w Tarnowie i 74,4% Nowym Sączu.

Na terenie województwa działało 24,3 tys. spółek handlowych stanowiących 7,3% ogółu zarejestrowanych podmiotów. Spółki te na miejsce rejestracji swojej działalności wybierały najczęściej miasta na prawach powiatu. Największy udział spółek handlowych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na danym obszarze odnotowano w Krakowie - 13,5%, następnie w Tarnowie - 7,5% oraz w Nowym Sączu - 7,2%. Najmniej spółek handlowych wśród ogółu podmiotów działało na terenie powiatów miechowskiego (1,8%) i limanowskiego (2,0%).

Wśród spółek handlowych 16,2% stanowiły spółki z udziałem kapitału zagranicznego działające głównie w Krakowie i powiecie krakowskim. Najmniej spółek tego typu zarejestrowanych było w powiatach dąbrowskim, proszowickim oraz miechowskim.

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (88,0 tys., tj. 26,5% ogółu podmiotów). W 18 z 22 powiatów udział tej sekcji był dominujący. W powiatach gorlickim, limanowskim i nowosądeckim przeważały podmioty należące do sekcji budownictwo, a w tatrzańskim do sekcji zakwaterowanie i gastronomia.

Największa koncentracja podmiotów gospodarki narodowej, wyrażająca się ich liczbą na 1 km² powierzchni, występuje na terenie Krakowa oraz pozostałych miast na prawach powiatu. Najniższym współczynnikiem koncentracji charakteryzują się głównie powiaty położone w północno-wschodniej części województwa.

Jednym z wyznaczników poziomu **przedsiębiorczości** w danym rejonie jest liczba podmiotów na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie. W województwie małopolskim średnia wartość omawianego wskaźnika wyniosła 99, przy czym najwyższy odnotowano w Krakowie (153) i w powiecie tatrzańskim (140), a najniższy w powiatach dąbrowskim i tarnowskim (odpowiednio 49 i 53).

RANKING POWIATÓW

W celu pokazania pozycji powiatu posłużono się metodą porównawczą wskaźników. W zależności od rodzaju wskaźnika dane porządkowane były:

↓ malejąco, tj. pierwszą (1) lokatę otrzymały powiaty o najwyższej wartości cechy lub ↑ rosnąco, tj. pierwszą (1) lokatę otrzymały powiaty o najniższej wartości cechy.

Dla ucztyelnienia utworzonego rankingu wartości najwyższe oznaczono kolorem czerwonym (pierwsza lokata),

Powiaty, dla których wskaźnik przyjął identyczną wartość otrzymały taką samą lokatę.

Następne powiaty otrzymały kolejną lokatę, w związku z tym liczba lokat może być mniejsza niż liczba powiatów.

Wyszczególnienie	Ludność ^a na 1 km ² ↓	Przyrost naturalny na 1000 ludności ↓	Saldo migracji na 1000 ludności ↓	Pracujący ^b na 1000 ludności ↓	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c w % ↑	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia ^d brutto w zł ↓	Ludność korzystająca ^e z sieci w % ogółu ludności		
							wodociągowej ↓	kanalizacyjnej ↓	gazowej ↓
Powiaty:									
bocheński	11	4	4	8	3	7	13	9	4
brzeski	12	10	15	15	11	20	15	17	7
chrzanowski	5	21	18	5	17	8	2	4	9
dąbrowski	20	17	14	20	22	14	7	13	13
gorlicki	19	9	20	12	14	18	21	10	8
krakowski	8	14	2	9	5	2	6	15	10
limanowski	16	2	13	17	21	16	20	20	16
miechowski	22	22	17	19	8	13	10	18	20
myślenicki	10	3	3	14	16	15	16	14	15
nowosądecki	15	1	9	18	20	17	19	19	17
nowotarski	17	5	11	16	12	22	18	7	19
olkuski	9	18	19	4	19	3	3	8	12
oświęcimski	4	16	16	6	15	6	5	6	6
proszowicki	21	20	8	22	9	12	11	22	18
suski	18	13	10	13	6	11	22	21	22
tarnowski	14	12	7	21	18	19	17	16	11
tatrzański	13	8	5	10	10	9	14	5	21
wadowicki	7	11	12	7	13	21	12	11	14
wielicki	6	6	1	11	7	5	8	12	3
Miasta na prawach powiatu:									
Kraków	1	15	6	1	1	1	1	1	5
Nowy Sącz	3	7	21	3	4	10	9	3	2
Tarnów	2	19	22	2	2	4	4	2	1

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. d Dane szacunkowe.

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności ↓	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat ↓	Udzielone świadczenia pomocy społecznej na 1 mieszkańca ↑	Czytelniczy ^a bibliotek publicznych na 1000 ludności ↓	Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania ↓	Na 1 mieszkańca			Osoby fizyczne ^{bc} prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności ↓
						dochody własne budżetów powiatów i miast na prawach powiatu ↓	wydatki budżetów powiatów i miast na prawach powiatu ↓	środki pozyskane z budżetu Unii Europejskiej ^d ↓	
Powiaty:									
bocheński	7	6	10	5	10	10	7	4	14
brzeski	13	12	4	9	14	13	13	14	20
chrzanowski	20	5	16	2	20	19	19	18	11
dąbrowski	20	15	8	20	22	11	10	10	22
gorlicki	11	14	20	6	5	6	6	12	19
krakowski	3	18	2	22	7	21	20	11	7
limanowski	16	21	15	10	13	5	5	19	16
miechowski	22	11	17	16	19	4	4	7	13
myślenicki	8	8	9	18	15	16	16	21	8
nowosądecki	12	22	18	17	3	18	17	3	17
nowotarski	17	20	1	12	4	12	11	8	15
olkuski	18	7	14	8	17	15	14	9	5
oświęcimski	18	4	11	7	12	7	9	15	12
proszowicki	14	16	5	21	21	14	15	16	18
suski	10	17	13	13	8	9	8	5	9
tarnowski	9	19	6	15	16	20	21	20	21
tatrzański	4	13	7	19	2	8	12	13	1
wadowicki	15	10	3	14	6	17	18	17	6
wielicki	2	9	12	11	9	22	22	22	3
Miasta na prawach powiatu:									
Kraków	1	3	19	1	1	2	3	2	2
Nowy Sącz	6	2	22	3	18	1	1	6	4
Tarnów	5	1	21	4	11	3	2	1	10

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Stan w dniu 31 XII. c Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. d Przez jednostki samorządu terytorialnego.

CHARACTERISTICS OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2011

The Małopolskie voivodship is situated in the southern part of Poland. The northern part of this region borders the Świętokrzyskie voivodship, eastern the Podkarpackie voivodship, and western the Śląskie voivodship. Voivodship borders the Republic of Slovakia in the south.

The voivodship has an area of 15183 km² and in its present shape covers 5 subregions, 22 powiats (of which 3 cities with powiat status) as well as 182 gminas (14 urban gminas, 47 urban-rural gminas, 121 rural gminas).

Nowosądecki powiat is the largest one (1549 km²) and chrzanowski is the smallest (372 km²). The area of cities with powiat status amounts to 327 km² in regard to Kraków, 72 km² to Tarnów and 58 km² to Nowy Sącz.

POPULATION

As of the end of December 2011, the population of the Małopolskie voivodship accounted for 3346.8 thous. inhabitants, thus there were approximately 220 people per 1 km² of the area. Oświęcimski (382 people per km²) and chrzanowski (344 people per km²) powiats had

There were 35.5 thous. live births recorded in voivodship in 2011, which in calculation per 1000 population amounted to less than 11 persons. This ratio reached the highest value in limanowski (13.3‰) and nowosądecki (13.1‰) powiats, while the lowest was recorded in chrzanowski powiat (8.9‰). In cities with powiat status live births ratio per 1000 population amounted to 10.4‰ in Nowy Sącz, 9.8‰ in Kraków and 8.5‰ in Tarnów.

In the period under discussion 29.7 thous. persons died, i.e. 9 persons per 1000 population. The ratio of deaths reached the highest value in miechowski powiat - 13.5‰, and the lowest in nowosądecki - 7.4‰. In magistrate powiats it amounted to 9.2‰ in Kraków, 8.8‰ in Tarnów and 7.5‰ in Nowy Sącz.

Natural increase measured as the difference between the number of live births and deaths in a given period was positive in most powiats, and its value for the voivodship in calculations per 1000 population amounted to 1.7. The highest natural increase ratio was characteristic for nowosądecki (5.6‰) and limanowski (5.3‰) powiats. In four powiats natural increase was negative: in miechowski (minus 4.3‰), chrzanowski (minus 1.1‰), proszowicki (minus 0.6‰) and olkuski (minus 0.2‰). In cities with powiat status natural increase in calculation per 1000 population shaped between minus 0.3‰ in Tarnów, 0.6‰ in Kraków and 2.9‰ in Nowy Sącz.

In 2011 there were 18.5 thous. marriages contracted in Małopolskie voivodship i.e. 5.5 per 1000 population. Most of marriages per 1000 population were contracted in powiats: gorlicki (6.8), limanowski (6.5) and nowosądecki (6.4), however the least on the area of tatrzański powiat (4.8). In Nowy Sącz and in Tarnów the discussed ratio shaped below the voivodship's average and amounted to 5.1‰ and 5.2‰ respectively, while in Kraków it reached the value of 4.9‰.

At the same time there were 4.9 thous. divorces adjudicated during the year (1.5 per 1000 population), of which 70.8% on urban areas. Among landed powiats the highest ratio of divorces was recorded in chrzanowski (2.3‰), oświęcimski (1.8‰), olkuski and wielicki (1.7‰ respectively) powiats, and the lowest one in limanowski powiat (0.4‰). Among magistrate powiats the discussed ratio exceeded the voivodship's average in Kraków (2.4‰) and Tarnów (2.1‰), while in Nowy Sącz it shaped at the level 1.3‰.

Permanent net migration in 2011 was positive and amounted to 3.8 thous. persons, while there were recorded an outflow of population from urban areas (minus 1.4 thous. persons) and an inflow of population to rural areas (plus 5.2 thous. persons).

LABOUR MARKET

Employed persons

At the end of December 2011 the number of employed persons (excluding economic entities employing up to 9 persons as well as employed persons on private farms in agriculture) amounted to 706,1 thous. persons, of which private sector concentrated 451.2 thous. persons i.e., 63.9% of total employed persons. 350.5 thous. women constituted 49.6% of total discussed population. On average 211 employed persons per 1000 population. The biggest number of employed persons per 1000 population was recorded in olkuski (207), chrzanowski (198) and oświęcimski (197) powiats, thus in powiats with industrial character, whereas the least in proszowicki (96) and tarnowski (102) powiats. In magistrate powiats the number of employed persons per 1000 population was similar and varied between 359 in Nowy Sącz, through 368 in Tarnów, up to 379 in Kraków.

Paid employment

Paid employment, excluding economic entities employing up to 9 persons as well as foundations, associations political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government and persons employed abroad, amounted to 673.1 thous. persons. Private sector gathered 65.6% of total paid employment. The highest number of paid employees per 1000 population was recorded in olkuski powiat (176) and wadowicki powiat (163), while the lowest in miechowski (87) as well as proszowicki (88). In Kraków there were 414 paid employees per 1000 population, in Tarnów 328 and in Nowy Sącz 301.

In the period under discussion 36.7 thous. persons were working in conditions hazardous to health. Hazards connected with work environment as well as with strenuous work conditions concerned 20.1 thous. and 10.5 thous. persons respectively. Moreover 6.2 thous. persons were exposed to hazards related to particularly dangerous machinery. The highest number of persons working in conditions hazardous to health was recorded in oświęcimski powiat (2.6 thous.), chrzanowski powiat (2.4 thous.) as well as in krakowski powiat (2.0 thous.) i.e. in powiats with a significant level of industrialization. The least number of persons exposed to danger resulting from the character of work were persons employed in dąbrowski and miechowski powiats. In Kraków there were 13.2 thous. persons working in hazardous conditions, 3.3 thous. in Nowy Sącz and 1.6 thous. in Tarnów.

5.9 thous. persons, of which 2.1 thous. women were injured in accidents at work. Except cities with powiat status the most injured persons were recorded in oświęcimski powiat - 353 and the least in proszowicki powiat - 12.

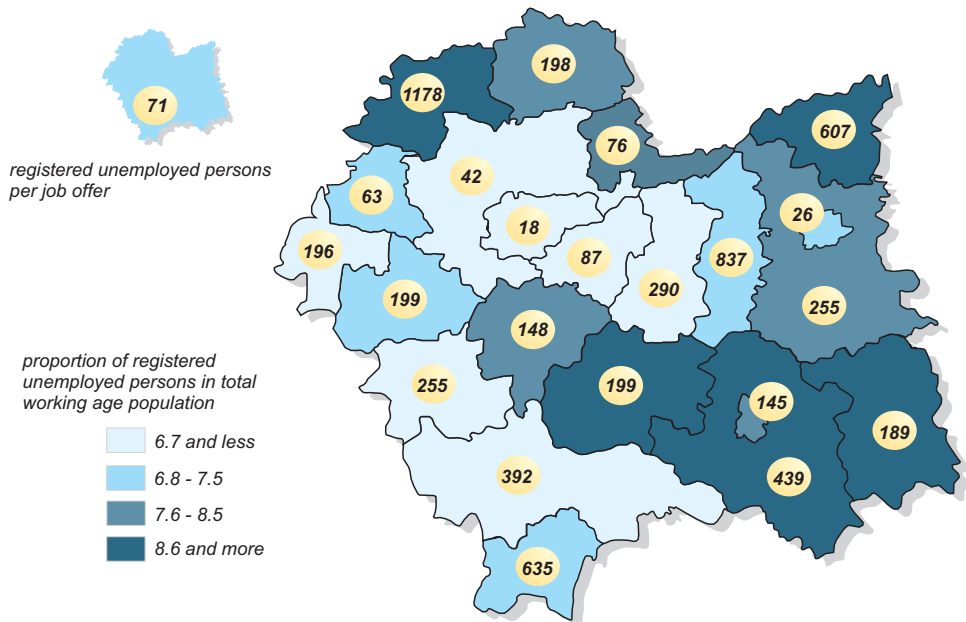
Unemployment

In the Powiat Labour Offices of the Małopolskie voivodship, as of December 31, 2011, there were 145.1 thous. unemployed persons, of which 78.8 thous. women (54.3% of total). Unemployed persons from rural areas constituted 55.5% of total registered persons. Benefits rights were possessed by 22.9 thous. persons, i.e. 15.8% of total number of the unemployed.

In the whole of 2011 the number of newly registered unemployed persons amounted to 180.0 thous. and of persons removed from unemployment rolls - to 177.1 thous.

The biggest number of unemployed persons was recorded among young persons under 34 years of age who constituted 55.9% of total registered persons. Taking into consideration educational level prevailed unemployed persons with basic vocational education (28.8%) as well as secondary vocational including post-secondary education (25.3%). The most persons remained unemployed during a period from 1 to 3 months (29.0% of total unemployed). The share of registered unemployed persons in the number of working-age population of the specific powiat ranged from 3.9% in Kraków to 13.1% in limanowski powiat.

Registered unemployment in 2011 As of 31 XII

Registered unemployment rate amounted to 10.5% as of the end of December, while in powiats this rate was very diverse. Among landed powiats the lowest unemployment rate was recorded in bocheński (9.7%), krakowski (10.2%) and suski (10.3%), and the highest in dąbrowski (19.6%), limanowski (18.2%) and nowosądecki (17.3%). In cities with powiat status the unemployment rate was below the voivodship's average. It amounted to 4.8% in Kraków, 9.1% in Tarnów and 10.1% in Nowy Sącz.

Wages and salaries

The average monthly gross wages and salaries in 2011, excluding economic entities employing up to 9 persons as well as foundations, associations political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government and persons employed abroad, amounted to 3332.98 zł. Wages and salaries in public sector reached the amount of 3767.76 zł, while in private sector of 3105.42 zł.

Wages and salaries higher than the voivodship's average were recorded in olkuski (3347.82 zł) and krakowski (3377.70 zł) powiats. The lowest pay was received by persons employed in nowotarski (2683.81 zł) and wadowicki (2702.67 zł) powiats. The average wages and salaries in the voivodship were influenced above all by wages and salaries of persons employed in Kraków which amounted to 3722.48 zł (on average). The average pay in Tarnów amounted to 3226.32 zł and in Nowy Sącz to 2925.11 zł. A median of average monthly gross wages and salaries amounted to 2897.24 zł.

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

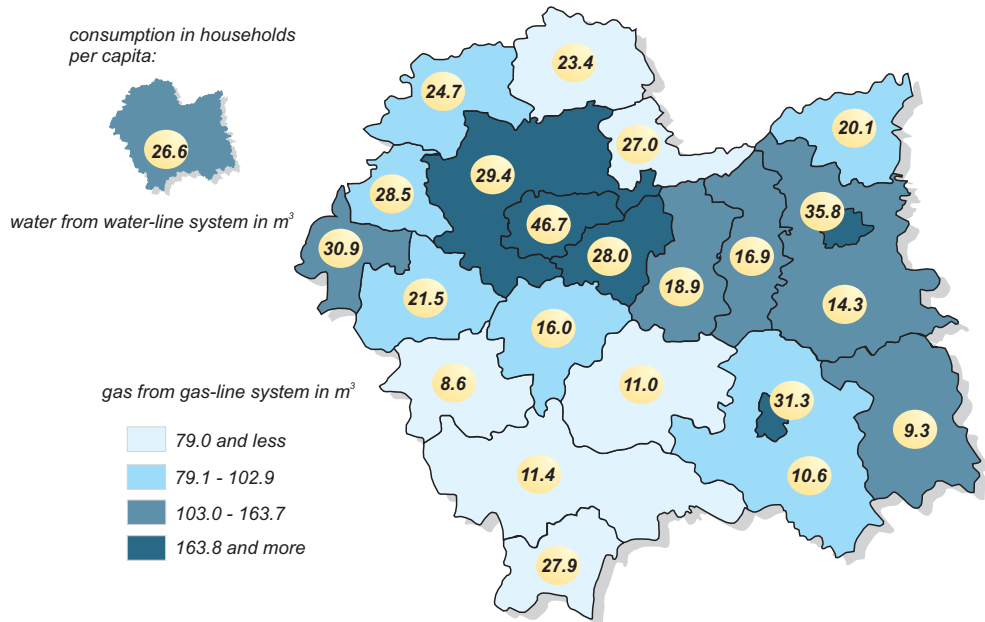
Water-line and sewerage systems

The total length of water-line distribution system in the area of Małopolskie voivodship amounted to 17.7 thous. km. The longest water-line system was located in krakowski powiat (2.5 thous. km - 13.9% of total), and the shortest one - by gorlicki powiat (0.2 thous. km - 1.3%). In cities with powiat status the total length of water-line distribution system constituted 10.0% of total system, while in Kraków this proportion amounted to 7.4%, in Tarnów to 1.7% and in Nowy Sącz to 1.0%.

Consumption of water from water-line systems in households amounted to 88.9 thous. dam³, i.e. 26.6 m³ per capita. The most of water per capita was consumed by households from oświęcimski powiat - 30.9 m³, whereas the least from suski powiat - 8.6 m³. The average consumption of water per capita in Kraków amounted to 46.7 m³, in Tarnów 35.8 m³ and in Nowy Sącz 31.3 m³.

The sewerage system of the Małopolskie voivodship numbered 10.6 thous. km² as of December 31, 2011. As in the case of water-line system, the longest sewerage system was in krakowski powiat - 1.1 thous. km - i.e. 10.7% of the entire sewerage system in voivodship. The shortest sewerage system, numbered 0.1 thous. km (1.1% of total) was located in miechowski powiat. In magistrate powiats the length of sewerage system amounted jointly to 1.8 thous. km. i.e. 17.3% of the entire system, of which 1.3 km was situated in Kraków.

Municipal infrastructure in 2011

There were 106.0 thous dam³ of waste water discharged into the sewerage system – mainly (excluding magistrate powiats) from the territory of krakowski (4.2% of total) and chrzanowski (3.8%) powiats, whereas the least from dąbrowski, miechowski and proszowicki powiats (0.6% each).

Gas and electricity

As of December 31, 2011, there were 695.9 thous. consumers (excluding those using collective gas-meters) of gas from gas-line system (amounted to 22.2 thous. km) in Małopolskie voivodship. The longest gas-line system was located in tarnowski powiat (2.8 thous. km, i.e. 12.4% of the entire system in the voivodship), and the shortest one - by tatrzański powiat (74.7 km - 0.3%). In cities with powiat status gas-line system jointly amounted to 2.3 thous. km, i.e. 10.3% of total system in voivodship.

The average consumption of gas per capita amounted to 117.5 m³. The highest consumption of gas per capita was recorded in wielicki powiat (199.2 m³), whereas the lowest in miechowski (9.8 m³) and suski (11.0 m³) powiats. In Kraków there were consumed on average 164.3 m³ of gas per capita, in Nowy Sącz - 168.8 m³, and in Tarnów - 164.5 m³.

As of the end of December 2011, 1207.4 thous. consumers used a total of 2711.4 GW·h of electricity, what constituted 2245.7 kW·h per consumer and 811.6 kW·h per capita. The most electricity per capita was used in tatrzański powiat - 1248.1 kW·h and the least in dąbrowski powiat - 497.0 kW·h. Average consumption of electricity per capita in Kraków amounted to 1032.1 kW·h, in Nowy Sącz 729.8 kW·h, and in Tarnów 611.0 kW·h.

Dwellings completed

In 2011 in the Małopolskie voivodship 12.6 thous. dwellings (57.4 thous. rooms) with usable floor space of 1416.4 thous. m² were completed, of which in private buildings 7.8 thous. with usable floor space of 1125.9 thous. m². The average usable floor space of dwelling amounted to 112.1 m², wherein to 144.8 m² in private buildings.

The most dwellings were completed in krakowski (1382) and wielicki (678) powiats, which constitute suburban area of the city of Kraków. In the capital of Małopolskie voivodship 4852 dwelling premises were completed, i.e. 38.4% of total number of dwellings completed in the voivodship. The least number of newly completed dwellings was recorded in miechowski (52) and dąbrowski (95) powiats.

Intensity rate of dwellings completed per 1000 population of the voivodship amounted to 3.8, reaching the highest value in wielicki powiat - 5.9, and the lowest in miechowski powiat - 1.0. In cities with powiat status the intensity rate of dwellings amounted to 6.4 in Kraków, 4.1 in Tarnów and 3.9 in Nowy Sącz.

EDUCATION

Data in the scope of education come from the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

Pre-primary education in Małopolskie voivodship was conducted in 2001 institutions attended by 104.4 thous. children, of which 986 was nursery schools attended by 77.7 thous. children. The biggest number of pre-primary education institutions was located in powiats: krakowski (178), nowosądecki (173), tarnowski (149) and nowotarski (148). In cities with powiat status 403 of such institutions conducted their activity, of which 317 in Kraków.

In 2011 in Małopolskie voivodship operated 1465 primary schools attended by 202.9 thous. pupils. 137 primary schools functioned in the area of nowosądecki powiat, what is (excluding Kraków) the most in voivodship. A similar number of such educational

establishments were recorded also in krakowski (133) and tarnowski (132) powiats. The lowest number of primary schools was recorded in miechowski powiat (23). In magistrate powiats there were 195 primary schools, of which 150 in Kraków. Gross enrolment rate in the voivodship amounted to 99.3% on average, reaching the highest value among landed powiats in miechowski powiat (100.7%), and the lowest - in dąbrowski powiat (91.5%). In cities with powiat status the rate under discussion exceeded 100.0%, what means that also children living outside these cities attend schools situated on their area.

In the area of the voivodship there functioned 744 lower secondary schools attended by 110.3 thous. pupils. Gross enrolment rate for this type of schools amounted to 97.9%. The highest rate was recorded in oświęcimski powiat (102.5%) and the lowest one in krakowski powiat (89.3%). In Tarnów the value of gross enrolment rate amounted to 111.8%, in Nowy Sącz - 106.2%, and in Kraków 105.5%.

Upper lower secondary and tertiary education concentrates mainly in cities with powiat status, especially in Kraków. Among 33 of higher education institutions, there were 22 located in Kraków, 3 in Nowy Sącz and 2 in Tarnów.

HEALTH CARE

At the end of 2011 outpatient health care was provided by 1620 health care facilities as well as 262 physicians and dentists practices, providing health care services financed from the public funds (contract signed with the National Health Fund).

In the framework of outpatient health care facilities provided 25.7 million health care services (excluding outpatient services delivered in admission rooms of general hospitals to people not requiring hospitalization).

The average number of health care services per capita amounted to 7.6. Taking into account the territorial division, the highest rates were observed in big cities: Tarnów - 12.9, Nowy Sącz - 11.4, and Kraków - 11.1, and the lowest ones in nowosądecki and nowotarski powiats - 5.0 each. Such significant disproportions are mainly caused by the organization of the health care units. As a matter of fact, physicians working at specialized centres located in big cities serve not only the population living in the city but also patients from the surrounding landed powiats.

As of the end of 2011, pharmaceuticals and other medical products were sold by 1083 generally available pharmacies, located mainly in big cities (over 77% of all pharmacies) and 112 pharmaceutical outlets, 98% of which were located in rural areas. The number of population per pharmacy in the Małopolskie voivodship in 2011 amounted to 3.1 thous. The highest values were reported for nowosądecki (5.0 thous.), tarnowski (4.6 thous.) and wadowicki (4.2 thous.)

powiaty and the lowest for proszowicki (2.4 thous.), tatrzański (2.7 thous.) and olkuski (2.8 thous.) powiaty. In cities with powiat status population per pharmacy amounted to 2.3 thous. in Kraków, 2.0 thous. in Nowy Sącz and 1.8 thous. in Tarnów.

SOCIAL WELFARE

As of December 31, 2011, there were 72 round-the-clock care and education centres for children and young people in the Małopolskie voivodship, in which 1223 residents found care. Most of these types of centres and their residents were in operation in cities with powiat status: Kraków (27 centres and 458 residents), Nowy Sącz (6 centres and 81 residents) and Tarnów (3 centres and 91 residents). From among four types of round-the-clock care and education centres, about 43% constituted socialization centres, which gathered 57.4% of the total number of residents.

217 day-support centres operated in the Małopolskie voivodship in 2011. 3114 children and young people found help in 29 centres in Kraków (of which 1052 persons found help in 18 care centres and 2062 persons found help in 11 specialized centres). Most of them were located in tarnowski powiat (31 centres), where 862 children and young people were provided with care and support.

In 2011 the Małopolskie voivodship 2960 children aged up to 18 stayed in 2032 foster families. Most of foster families were located in Kraków: 441 (what constituted 21.7% of total of foster families in our voivodship), in krakowski powiat 141 (6.9%) and oświęcimski powiat 129 (6.3%). With respect to the number of children placed in foster families prevailed Kraków - 565 children (what constituted 19.1% of total children in foster families), krakowski powiat - 221 (7.5%) and wadowicki powiat - 183 (6.2%). The unit with the least number of foster families was dąbrowski powiat with 23 families and 34 children.

At the end of 2011 the number of centres and places in stationary social welfare facilities in Małopolskie voivodship accounted for 145 and 9244 respectively. 8915 residents stayed in such centres. Most of the stationary social welfare homes and facilities were operated in Kraków - 30 (it constituted 20.7% of total) with 2640 places (28.6% of total) and 2541 residents (28.5% of total), in krakowski powiat - 11 centres (7.6%), 883 places (9.6%) and 876 residents (9.8%) and in tarnowski powiat - 11 centres (7.6%), 623 places (6.7%) and 612 residents (6.9%). The least number of stationary social welfare facilities and places had bocheński powiat - 1 centre with 134 places, and the same number of residents.

CULTURE. TOURISM

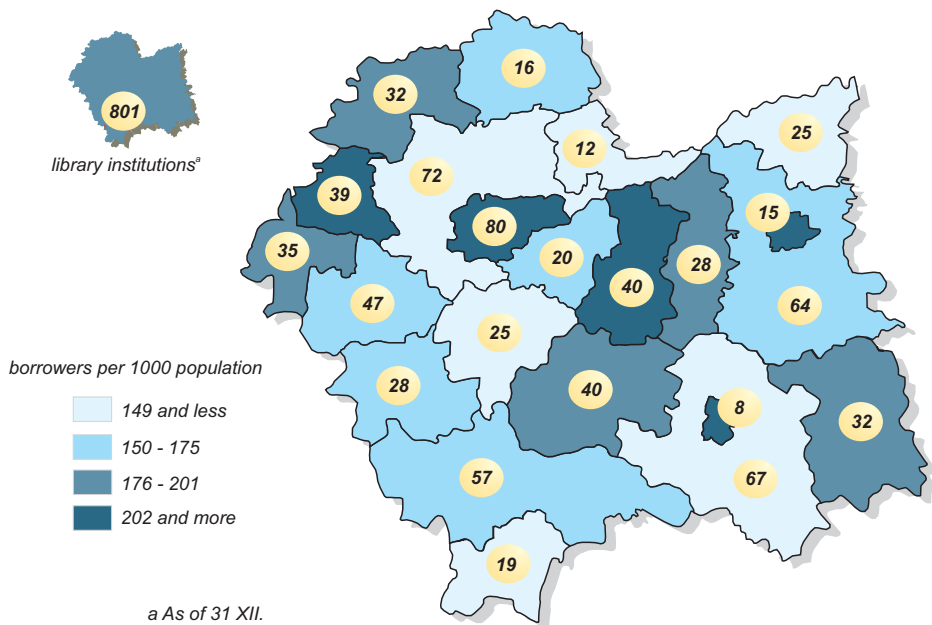
44 out of 112 museums and museum branches operating in Małopolskie voivodship at the end of December 2011 were placed in Kraków. Museum visitors in the amount

of 8220.8 thous. mainly visited institutions located in the capital of voivodship (53.8% of total museum visitors) as well as in oświęcimski (17.2%) and wielicki (12.6%) powiats.

As of December 31, 2011, there were 46 fixed cinemas operating in the voivodship, which conducted 160.9 thous. screenings for 3558.4 thous. spectators. Cinemas had at their disposal 23.8 thous. seats, there were on average 141 persons per every seat. There were 13 cinemas located in Kraków. During the year they organized 132.9 thous. film screenings (82.6% of total) for 2693.3 thous. persons (75.7% of all spectators). In other powiats the number of cinemas did not exceed 4, of which in four powiats (miechowski, proszowicki, suski, wielicki) there were no such institutions at all.

In the period under discussion a further drop of readership was recorded. As of the end of December, on the voivodship's area there were 801 library institutions, which collection included 10859.1 thous. volumes. The number of registered borrowers amounted to 662.1 thous. and an average number of loans during the year was slightly higher than 16. The biggest reading activity showed persons from dąbrowski, olkuski and nowosądecki powiats, who had loaned an average of 21 books during the year. The lowest rate of loans was recorded in proszowicki powiat (12.0) and Kraków (13.8).

Public libraries in 2011

At the end of July 2011 in the area of Małopolskie voivodship there were 880 collective tourist accommodation facilities located mainly in the southern part of the region (nowosądecki, nowotarski and tatrzański powiats) and in Kraków. Such facilities had in their disposal

73.3 thous. bed places, which were used during the year by 3135.4 thous. tourists, of which 943.3 thous. from abroad.

In Kraków there were 1/4 of total facilities and the share of bed places amounted to 36.9%. There were 3407.7 thous. overnight stays in voivodship's capital, of which 1846.7 thous. foreign tourists overnight stays, what constituted in particular categories 40.6% and 84.9% respectively.

The poorest accommodation offer in the region was at disposal of dąbrowski powiat, where just 2 collective tourist accommodation establishments operated possessing 56 bed places.

Occupancy rate of bed places in collective tourist accommodation establishments amounted to 36.3%, whilst the highest was recorded in gorlicki powiat - 53.5%, and the lowest in dąbrowski powiat - 10.9%.

ENVIRONMENTAL PROTECTION

The legally protected area amounted to 790.3 thous. ha, i.e., 52.1% of geographic area of the Małopolskie voivodship. The protected landscape areas of 571.8 thous. ha accounted for 72.3% of total legally protected areas. Landscape parks included 22.2% of the discussed areas, and nature reserves 0.4%. The highest share of legally protected areas in total powiat area was characteristic for nowotarski (93.1%) and tatrzański (92.7%) powiats, and the lowest one for wielicki (0.3%) and oświęcimski (0.6%) powiats.

In 2011 in the Małopolskie voivodship 306.9 hm³ of industrial and municipal waste water were discharged into waters or into the ground. Above 98% of them were treated, mainly mechanically (59.3% of total treated waste water) and with increased biogene removal (31.6%). Among 4.6 hm³ of untreated waste water 0.1 hm³ were discharged by sewerage system.

Estimated population using waste water treatment plants accounted for 56.9% of total population of the voivodship. The highest percentage of the population using waste water treatment plants was recorded in chrzanowski (67.7%) and tatrzański (66.8%) powiats, and the lowest one - in suski (26.1%) and limanowski (28.7%) powiats. In magistrate powiats the discussed relation was the most advantageous in Tarnów, where 100.0% of the population used waste water treatment plants. In Nowy Sącz it was 98.1% and in Kraków 91.0% of the population.

were disbursed per capita, the most in wadowicki powiat (1290 zł) and in Tarnów (683 zł), whereas in wielicki and chrzanowski powiaty 7 zł and 26 zł respectively.

PUBLIC FINANCES

Revenues

In 2011 revenues of self-government units of Małopolskie voivodship reached the value of 14455 mln zł. Revenue of gminas budgets constituted 48.3% of total revenues, of cities with powiat status - 29.2%, of powiaty - 13.4% and of self-government voivodship - 9.1%.

Within the structure by kind own revenue in the amount of 6520 mln zł prevailed and their share accounted for 45.1%. General subsidy in the amount of 4488 mln zł constituted 31.0% of total revenues, while allocations reached the value of 3448 mln zł, i.e. 23.9%.

The most of own revenues came from taxes, particularly the income taxes from legal and natural persons - 2830 mln zł (43.4% of own revenues). The general subsidy consisted mainly of educational part amounted to 3469 mln zł (77.3%), while among allocations appropriated allocations prevailed - 2333 mln zł (67.7% of total allocations).

In 2011 revenues of self-government units of Małopolskie voivodship per capita amounted to 4327 zł (increase by 174 zł compared to 2010), whereas per capita revenues of gminas' budgets amounted to 2930 zł (increase by 151 zł), per capita revenues of cities' with powiat status budgets - to 4412 zł (decrease by 18 zł), per capita revenues of powiaty' budgets - to 811 zł (increase by 3 zł) and per capita revenues of self-government voivodship's budget - to 394 zł (increase by 70 zł).

Expenditures

In 2011 there were 15073 mln zł expended from budgets of the self-government entities. 49.5% of total expenditures fell on gminas' budgets, 28.0% on cities' with powiat status budgets, 13.2% on powiaty' budgets and 9.3% on self-government voivodship's budget.

Expenditures of the self-government entities consisted of current expenditures and property expenditures, which in the period under discussion amounted to 11362 mln zł and 3711 mln zł respectively.

Current expenditures of self-government entities in the amount of 8504 mln zł constituted almost 3/4 (74.8%) of total current expenditures. 1183 mln zł (10.4%) were assigned on allocations, and 1321 mln zł (11.6%) on benefits for natural persons. Property expenditures consisted almost entirely of investment expenditures (98.8%, i.e. 3665 mln zł).

The average expenditures of self-government units of Małopolskie voivodship per capita in 2011 amounted to 4512 zł, which means an increase by 105 zł compared to last year, whereas per capita expenditures of gminas' budgets amounted to 3130 zł (increase by 120 zł),

per capita expenditures of cities' with powiat status budgets - to 4404 zł (decrease by 89 zł), per capita expenditures of powiat's budgets - to 836 zł (decrease by 21 zł) and per capita expenditures of self-government voivodship's budget - to 420 zł (increase by 60 zł).

Financial result

For self-government units the year 2011 was the subsequent one that they finished with the negative financial result, although less negative than in previous years. The deficit amounted to minus 618 mln zł compared to 846 mln zł in 2010.

The budgetary deficit in the amount of 712 mln zł was recorded in 2011 in 143 units (127 gminas, a city with powiat status, 14 powiat's and the self-government voivodship's budget), while budgetary excess in the amount of 94 mln zł was observed in the budgets of 59 units (52 gminas, 2 cities with the powiat status and 5 powiat's). Kraków and Nowy Sącz, the two of the cities with powiat status, recorded in 2011 budgetary excess for the first time since 1999.

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

As of December 31, 2011, the country's official register of the units of the national economy REGON gathered 331.6 thous. entities of the national economy (excluding persons tending private farms in agriculture as well as local units) from the area of the Małopolskie voivodship. Except for Kraków, which gathered 35.0% of total entities, the most of units were registered in the area of krakowski (7.6%), wadowicki (4.7%), nowotarski (4.3%), oświęcimski and nowosądecki (4.1% each) powiat's. The least number of entities was recorded in dąbrowski and proszowicki powiat's (0.9% each) as well as in miechowski powiat (1.2%).

Private sector gathered 97.6% of entities registered in the voivodship. Among landed powiat's, the biggest share of private sector was characteristic for wielicki (98.3%) as well as krakowski and tatrzański powiat's (97.9% each), whereas the smallest for dąbrowski powiat (93.9%). The share of private sector in total entities amounted to 98.7% in Kraków, to 97.7% in Nowy Sącz and to 97.0% in Tarnów.

Natural persons conducting economic activity constituted 75.7% of total registered entities. Share of such units in the total number of registered entities varied in particular powiat's from 76.2% in oświęcimski powiat to 83.7% in limanowski powiat. In cities with powiat status it amounted to 67.5% in Kraków, to 74.3% in Tarnów and to 74.4% in Nowy Sącz.

In the area of the voivodship there were 24.3 thous. commercial companies operating which constituted 7.3% of total registered entities. Such companies had chosen mainly cities with powiat status for the place of registration of their activity. The biggest share of commercial companies in the total number of entities registered on a given area was recorded in Kraków

-13.5%, in Tarnów - 7.5% and in Nowy Sącz - 7.2%. The least of commercial companies among the total entities operated in the area of miechowski (1.8%) and limanowski (2.0%) powiats.

Companies with foreign capital participation, operating mainly in Kraków and krakowski powiat constituted 16.2% of total commercial companies. The least of such companies were registered in dąbrowski, proszowicki and miechowski powiats.

Considering the kind of activity, the most of entities was recorded in the section of trade and repair of motor vehicles (88.0 thous., i.e. 26.5% of total entities). In 18 out of 22 powiats share of this section was predominant. In gorlicki, limanowski and nowosądecki powiats prevailed entities belonging to the section of construction, and in tatrzański powiat to the section of accommodation and catering.

The highest accumulation of national economy entities, expressed in their number per 1 km², occurs in the area of Kraków and other cities with powiat status. The lowest accumulation ratio is characteristic mainly for powiats situated in the northeast part of the voivodship.

One of the determinants of the entrepreneurship level in a given region is the number of entities per 1000 population living in this territory. In the Małopolskie voivodship the average value of this ratio amounted to 99, while the highest was recorded in Kraków (153) and in tatrzański powiat (140), and the lowest in dąbrowski and tarnowski powiats (49 and 53 respectively).

RANKING OF POWIATS

In order to show the position of powiats, the comparative method of indices was used. Depending on type of indices, data were ordered:

↓ decreasingly, i.e. the first (1) place was assign to powiats with the highest value of feature or
↑ increasingly, i.e. the first (1) place was assign to powiats with the lowest value of feature.

For making the created ranking more readable, the highest values were marked in red colour (first place).

Powiats with identical value of an indice got the same place.

Next powiats got consecutive place, in this connection the number of places may be lower than the number of powiats.

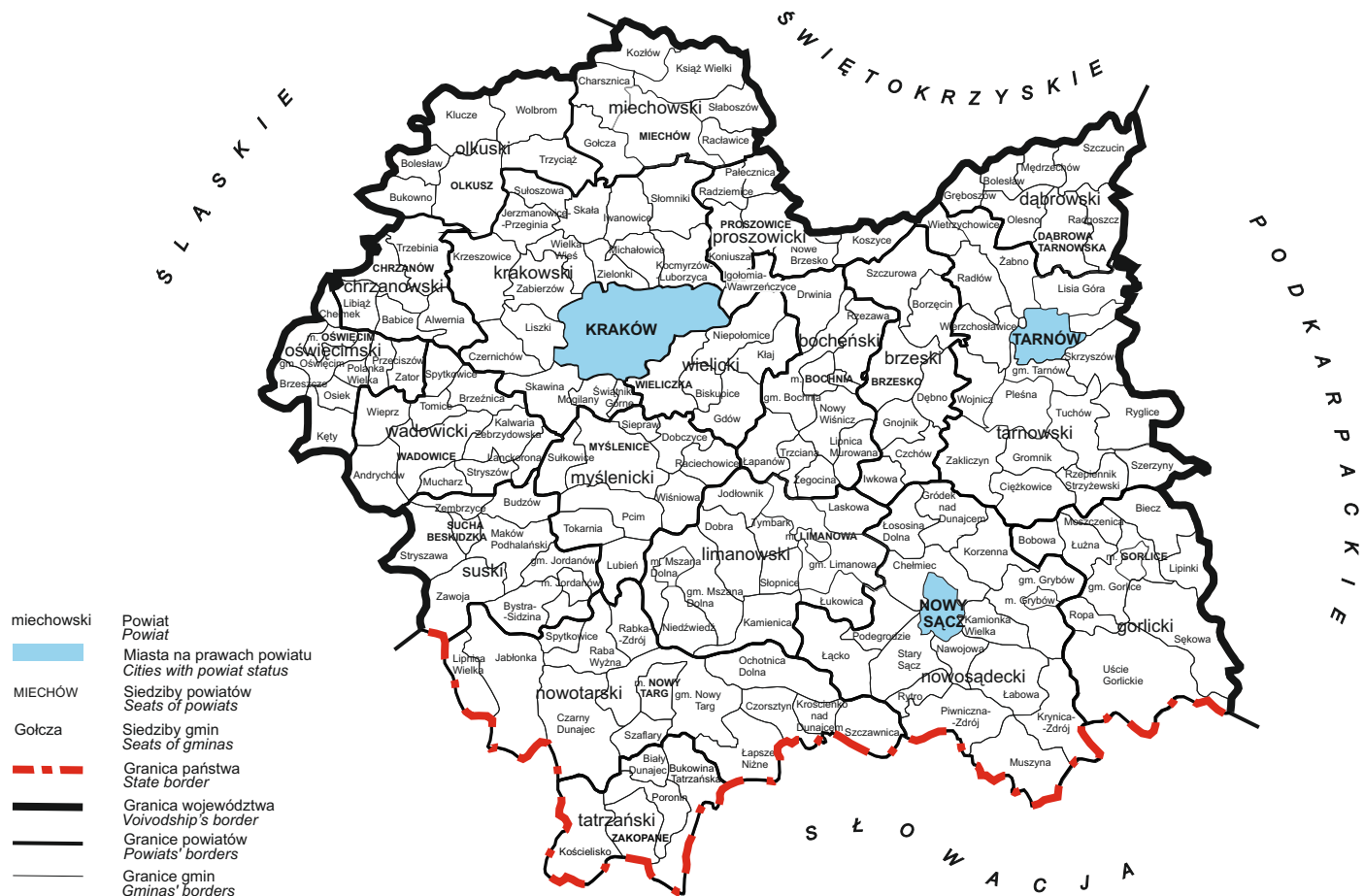
Specification	Population ^a per 1 km ² ↓	Natural increase per 1000 population ↓	Net migration per 1000 population ↓	Employed persons ^{a,b} per 1000 population ↓	Registered unemployed rate ^a in % ↑	Average monthly gross wages and salaries ^c in zł ↓	Population using ^d systems in % of total population		
							water-line ↓	sewerage ↓	gas-line ↓
<i>Powiaty:</i>									
<i>bocheński</i>	11	4	4	8	3	7	13	9	4
<i>brzeski</i>	12	10	15	15	11	20	15	17	7
<i>chrzanowski</i>	5	21	18	5	17	8	2	4	9
<i>dąbrowski</i>	20	17	14	20	22	14	7	13	13
<i>gorlicki</i>	19	9	20	12	14	18	21	10	8
<i>krakowski</i>	8	14	2	9	5	2	6	15	10
<i>limanowski</i>	16	2	13	17	21	16	20	20	16
<i>miechowski</i>	22	22	17	19	8	13	10	18	20
<i>myślenicki</i>	10	3	3	14	16	15	16	14	15
<i>nowosądecki</i>	15	1	9	18	20	17	19	19	17
<i>nowotarski</i>	17	5	11	16	12	22	18	7	19
<i>olkuski</i>	9	18	19	4	19	3	3	8	12
<i>oświęcimski</i>	4	16	16	6	15	6	5	6	6
<i>proszowicki</i>	21	20	8	22	9	12	11	22	18
<i>suski</i>	18	13	10	13	6	11	22	21	22
<i>tarnowski</i>	14	12	7	21	18	19	17	16	11
<i>tatrzański</i>	13	8	5	10	10	9	14	5	21
<i>wadowicki</i>	7	11	12	7	13	21	12	11	14
<i>wielicki</i>	6	6	1	11	7	5	8	12	3
<i>Cities with powiat status:</i>									
<i>Kraków</i>	1	15	6	1	1	1	1	1	5
<i>Nowy Sącz</i>	3	7	21	3	4	10	9	3	2
<i>Tarnów</i>	2	19	22	2	2	4	4	2	1

a As of 31 XII. b By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as persons employed on private farms in agriculture. c Excluding economic entities employing up to 9 persons as well as persons employed abroad, foundations, associations and other organizations. d Preliminary data.

Specification	Dwellings completed per 1000 populaton ↓	Children in pre-primary education establishments per 1000 children aged 3-6 ↓	Social welfare benefits granted per capita ↑	Borrowers ^a in public libraries per 1000 population ↓	Overnight stays in collective tourist accommodation establishments ↓	Per capita			Natural persons ^{b,c} conducting economic activity per 10 thous. population ↓
						own revenues of powiats and cities with powiat status budgets ↓	expenditures of powiats and cities with powiat status budgets ↓	funds secured from the European Union budget ^d ↓	
<i>Powiats:</i>									
<i>bocheński</i>	7	6	10	5	10	10	7	4	14
<i>brzeski</i>	13	12	4	9	14	13	13	14	20
<i>chrzanowski</i>	20	5	16	2	20	19	19	18	11
<i>dąbrowski</i>	20	15	8	20	22	11	10	10	22
<i>gorlicki</i>	11	14	20	6	5	6	6	12	19
<i>krakowski</i>	3	18	2	22	7	21	20	11	7
<i>limanowski</i>	16	21	15	10	13	5	5	19	16
<i>miechowski</i>	22	11	17	16	19	4	4	7	13
<i>myślenicki</i>	8	8	9	18	15	16	16	21	8
<i>nowosądecki</i>	12	22	18	17	3	18	17	3	17
<i>nowotarski</i>	17	20	1	12	4	12	11	8	15
<i>olkuski</i>	18	7	14	8	17	15	14	9	5
<i>oświęcimski</i>	18	4	11	7	12	7	9	15	12
<i>proszowicki</i>	14	16	5	21	21	14	15	16	18
<i>suski</i>	10	17	13	13	8	9	8	5	9
<i>tarnowski</i>	9	19	6	15	16	20	21	20	21
<i>tatrzański</i>	4	13	7	19	2	8	12	13	1
<i>wadowicki</i>	15	10	3	14	6	17	18	17	6
<i>wielicki</i>	2	9	12	11	9	22	22	22	3
<i>Cities with powiat status:</i>									
<i>Kraków</i>	1	3	19	1	1	2	3	2	2
<i>Nowy Sącz</i>	6	2	22	3	18	1	1	6	4
<i>Tarnów</i>	5	1	21	4	11	3	2	1	10

a Including library points. b As of 31 XII. c Excluding persons tending private farms in agriculture. d By self-government entities.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ADMINISTRATIVE DIVISION OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP
 Stan w dniu 31 XII 2011 r. As of 31 XII 2011

**PODREGIONY WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

**SUBREGIONS OF THE MAŁOPOLSKIE
VOIVODSHIP IN 2011**

As of 31 XII

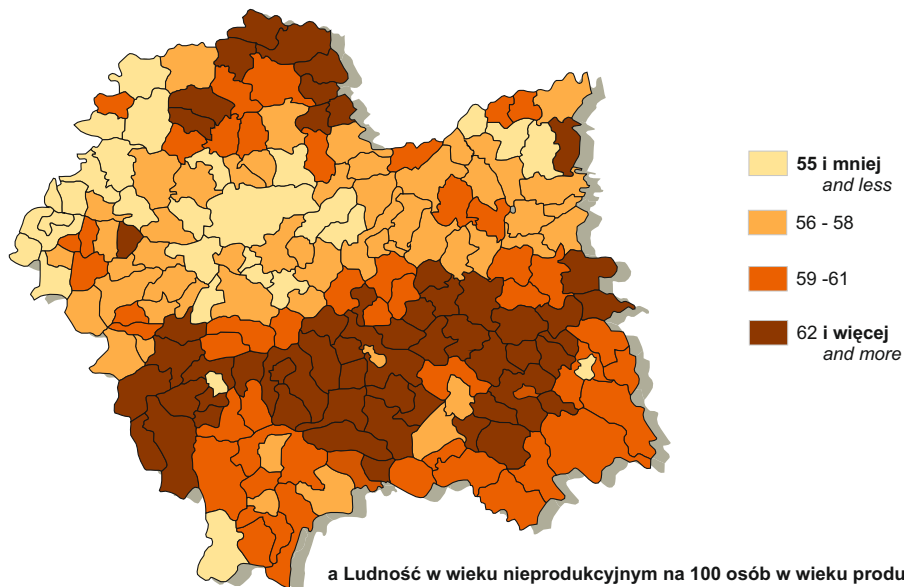

**WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA
EKONOMICZNEGO^a WEDŁUG GMIN W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

**ECONOMIC BURDEN COEFFICIENT^a
BY GMINAS IN 2011**

As of 31 XII

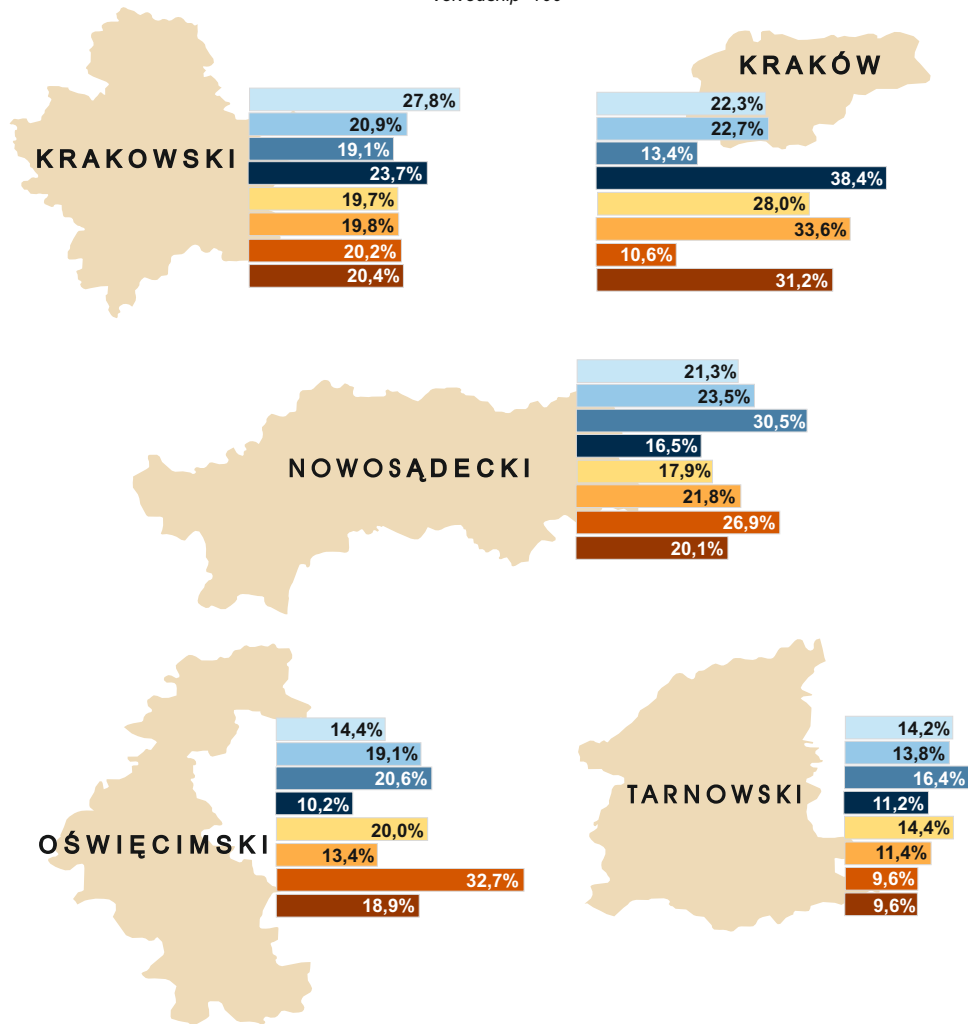

a Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.
a Non-working age population per 100 persons of working age.

**WYBRANE DANE O PODREGIONACH
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W 2011 R.**

**SELECTED DATA ON SUBREGIONS
OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP
IN 2011**

województwo=100
voivodship=100

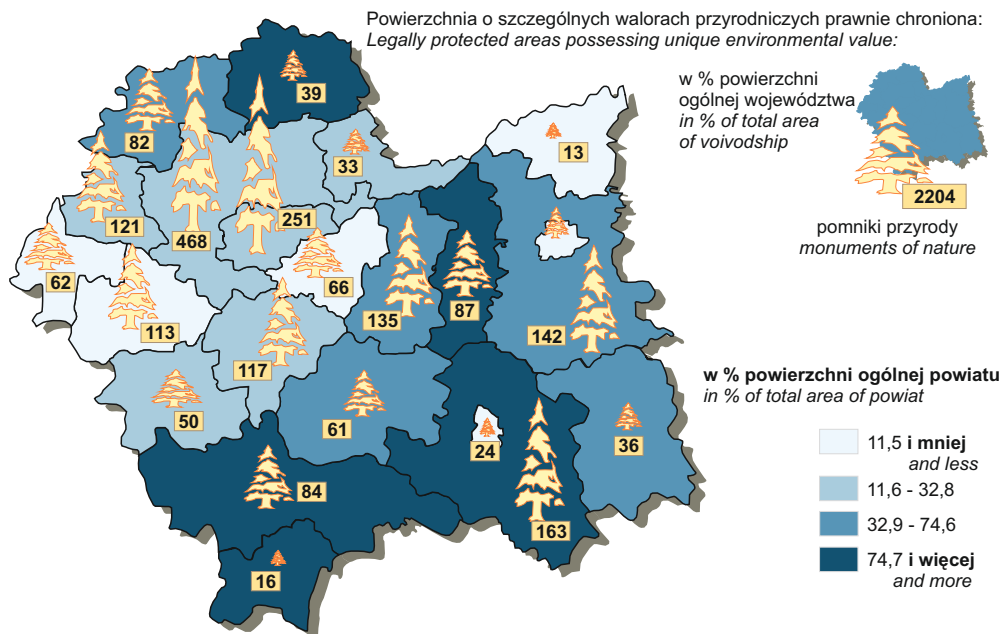

- nakłady służące ochronie środowiska (ceny bieżące)
outlays on environmental protection (current prices)
- ludność^a
population^a
- bezrobotni zarejestrowani^a
registered unemployed persons^a
- mieszkania oddane do użytkowania
dwellings completed
- dzieci w przedszkolach
children of which in nursery schools
- zakłady opieki zdrowotnej^a
health care institutions^a
- domy kultury^a
cultural establishments^a
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą^a
natural persons conducting economic activity^a

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

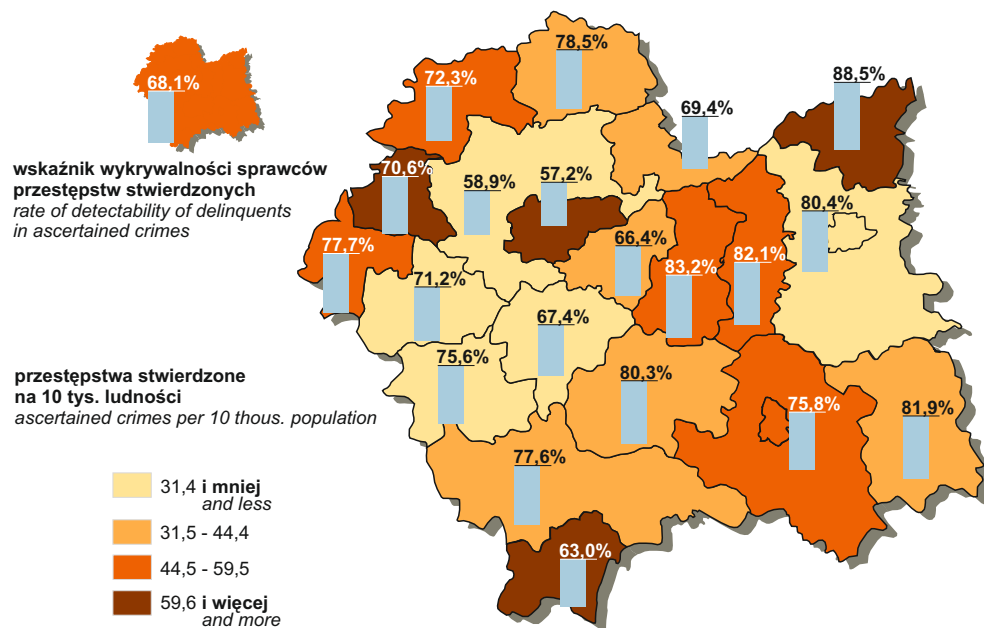
**OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU
W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII

**NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION
IN 2011**
As of 31 XII

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^a W 2011 R.

PUBLIC SECURITY^a IN 2011

a Dane dla powiatu nowosądeckiego i tarnowskiego łącznie z danymi dla miast na prawach powiatu.
a Data for Nowosądecki and Tarnowski powiats include data regarding city with powiat status.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.
Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2011 R.

VITAL STATISTICS IN 2011

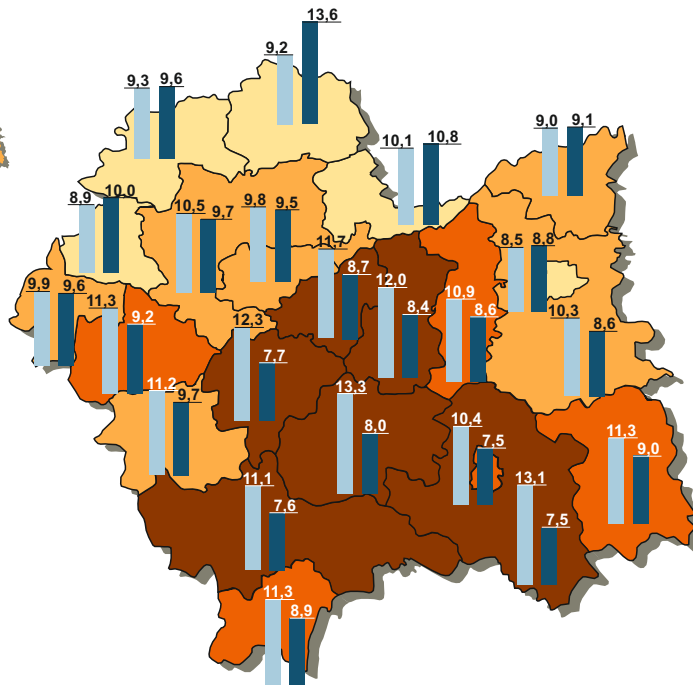
na 1000 ludności:
Per 1000 population:

urodzenia żywe
live births

zgony
deaths

przyrost naturalny w %
natural increase in %

- 0,0 i mniej
and less
- 0,1 - 2,0
- 2,1 - 3,0
- 3,1 i więcej
and more

BEZROBOCIE REJESTROWANE W 2011 R.

REGISTERED UNEMPLOYMENT IN 2011

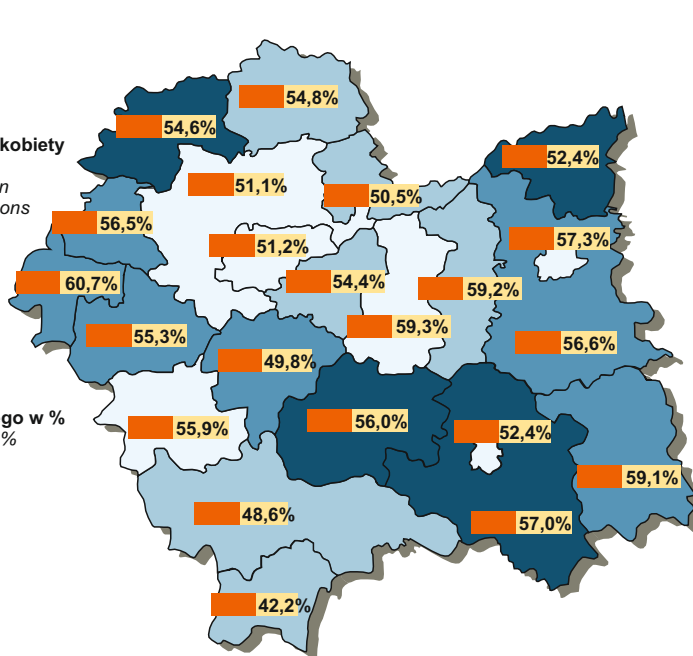
Stan w dniu 31 XII

As of 31 XII

bezrobotne zarejestrowane kobiety
w % bezrobotnych ogółem
registered unemployed women
in % of total unemployed persons

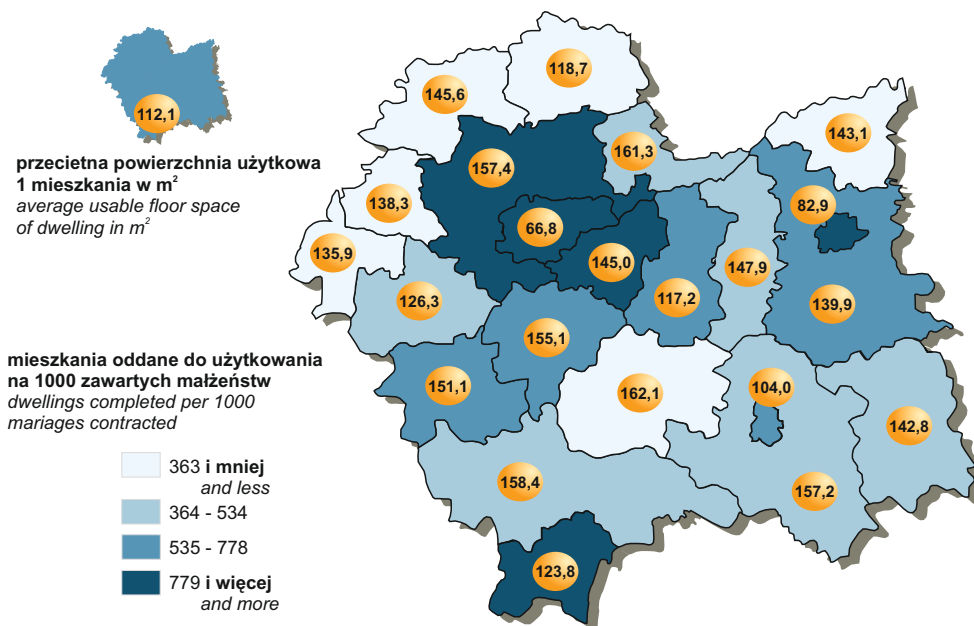
stopa bezrobocia rejestrowanego w %
registered unemployment rate in %

- 11,1 i mniej
and less
- 11,2 - 12,4
- 12,5 - 14,6
- 14,7 i więcej
and more

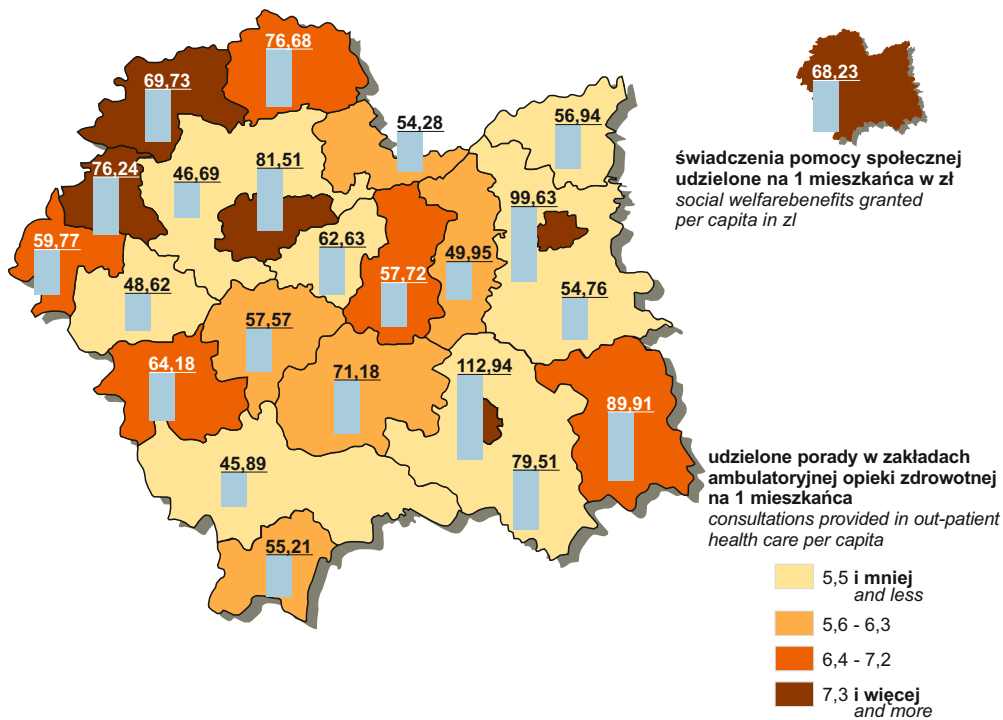
**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
W 2011 R.**

**DWELLINGS COMPLETED
IN 2011**

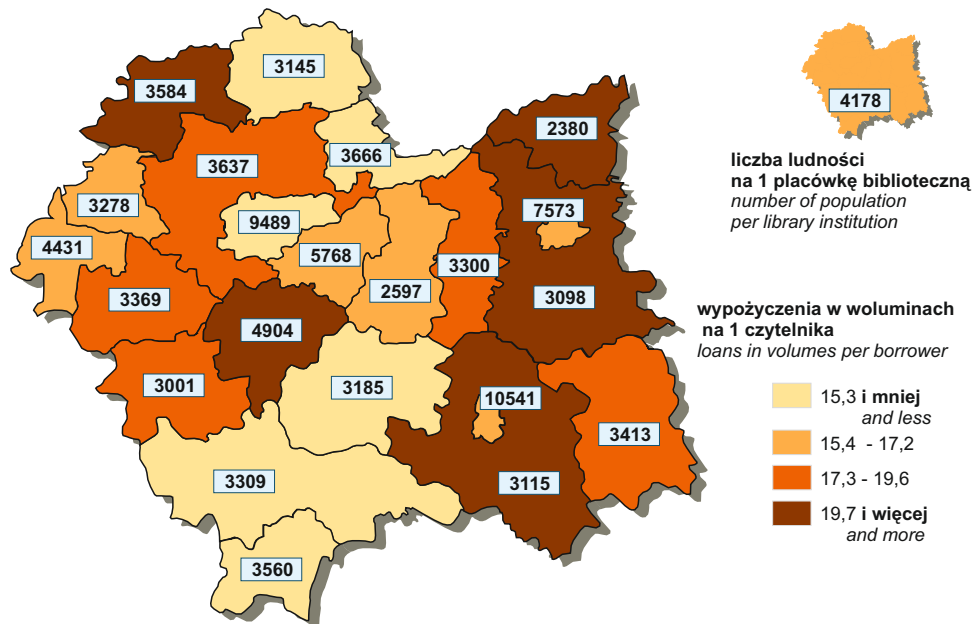
**OCHRONA ZDROWIA
I POMOC SPOŁECZNA W 2011 R.**

**HEALTH CARE
AND SOCIAL WELFARE IN 2011**

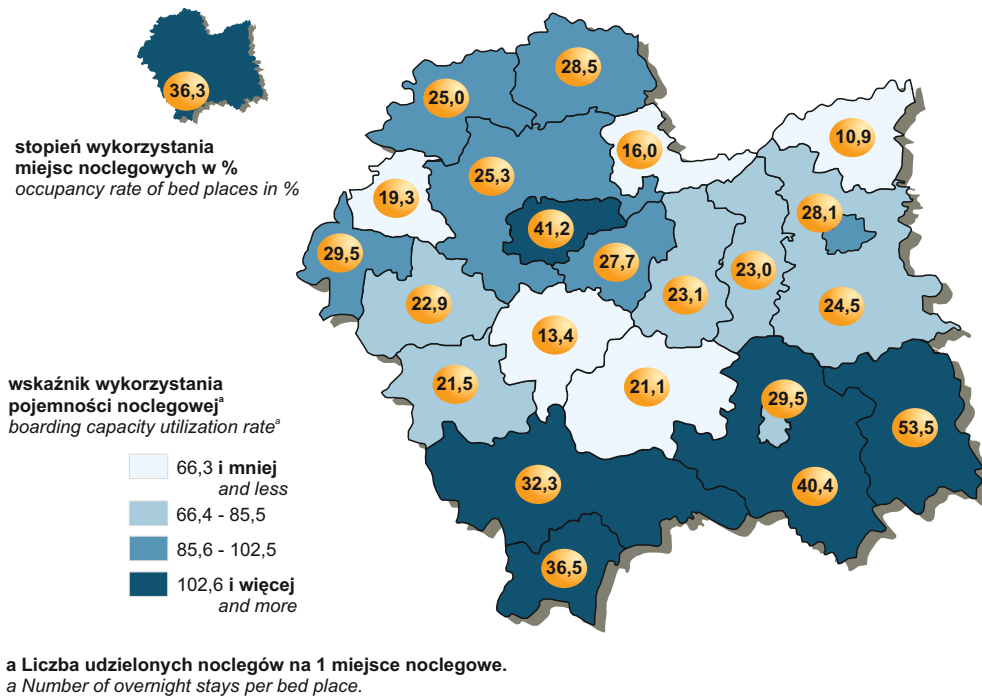
BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2011 R.

PUBLIC LIBRARIES IN 2011

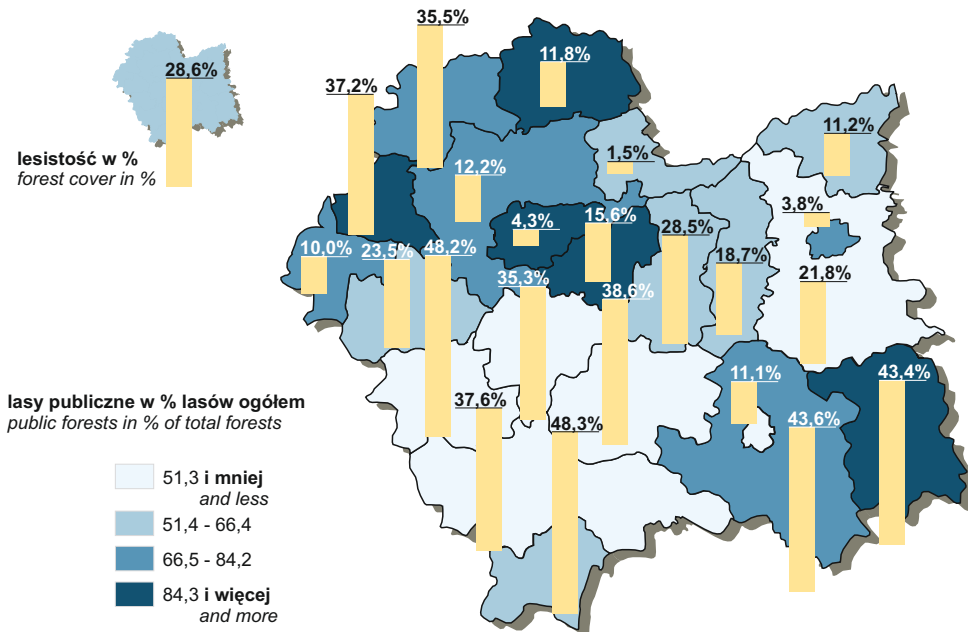
TURYSTYKA W 2011 R.

TOURISM IN 2011

LEŚNICTWO W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII

FORESTRY IN 2011
As of 31 XII

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a
W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a
IN 2011
As of 31 XII

